עֲצָתוֹ אֱמוּנָה

גֶעעֶנְדִיגְט תְּהִלִּים בַּיים צִיוּן מוֹהֲרָא"ש, פַּארְוָואס אִיז דִי יְשׁוּעָה נָאכְנִישְׁט דָא?

שְׁאֵלָה:

לְכָבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

אִיךְ הָאב גֶעוָואלְט פְרֶעגְן אַ שְׁוֶוערֶע שְׁאֵלָה וָואס שְׁטֶערְט מִיךְ זֵייעֶר. אִיךְ בִּין גֶעוֶוען פַאר עֶטְלִיכֶע וָואכְן צוּרִיק אוֹיף אַ שַׁבָּת אִין יַבְנְאֵל מִיט אַפָּאר בָּחוּרִים, אוּן אִיךְ הָאב זֵייעֶר גֶעבֶּעטְן דִי בָּחוּרִים זֵיי זָאלְן מְסַיֵּים זַיין גַאנְץ סֵפֶר תְּהִלִּים בַּיים צִיוּן פוּן מוֹהֲרָא"שׁ, אוּן בָּרוּךְ הַשֵּׁם אַז נָאךְ אַסַאךְ בֶּעטְן הָאבְן אַלֶע מְסַיֵּים גֶעוֶוען, דֶער פְּרָאבְּלֶעם אִיז אָבֶער אַז זַייט דֶעמָאלְט קוּמֶען זֵיי מִיר כְּסֵדֶר פָארְהַאלְטְן, אַז זֵיי הָאבְן מְסַיֵּים גֶעוֶוען תְּהִלִּים, אוּן קֵיינֶער פוּן זֵיי אִיז נָאכְנִישְׁט אַ חָתָן גֶעוָוארְן, וִוי אַזוֹי קֶען דָאס זַיין? אוּן דָאס שְׁטֶערְט מִיר זֵייעֶר, עֶס אִיז מִיר נִישְׁט אַנְגֶענֶעם; אִיךְ פְּרוּבִּיר זֵיי צוּ זָאגְן אַז דֶער צַדִּיק אִיז מְזָרֵז דֶעם שִׁידוּךְ, אָבֶער עֶס הֶעלְפְט גָארְנִישְׁט.

אֶפְשָׁר קֶען דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א מִיר זָאגְן וָואס אִיךְ קֶען זֵיי עֶנְטְפֶערְן? בָּרוּךְ הַשֵּׁם אַז אִיךְ גְלֵייב בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, אִיךְ הָאב שׁוֹין גֶעעֶנְדִיגְט מֶער פוּן דְרַייסִיג מָאל תְּהִלִּים בַּיי מוֹהֲרָא"שְׁ'ס צִיוּן, אוּן מִיט דֶעם אַלֶעם גְלֵייב אִיךְ וַוייטֶער, אִיךְ ווייס אַז מוֹהֲרָא"ש טוּט דָאס בֶּעסְטֶע פַאר מִיר, וָואס קֶען אִיךְ אָבֶער זָאגְן פַאר זֵיי וָואס זֶענֶען נָאכְנִישְׁט מְקוּרָב?

אִיךְ וֶועל זִיךְ זֵייעֶר פְרֵייעֶן צוּ בַּאקוּמֶען אַן עֶנְטְפֶער.

יְיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג' פַּרְשַׁת יִתְרוֹ, שׁוֹבָבִי"ם, כ' שְׁבַט, שְׁנַת תשפ"ד לפ"ק

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

דֶער רֶבִּי רֶעדְט פוּן דִי שְׁוֶוערֶע שְׁאֵלָה, אוּן עֶנְטְפֶערְט דִי שְׁוֶוערֶע שְׁאֵלָה; דֶער רֶבִּי זָאגְט (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק ב׳, סִימָן נב): "מַה שֶּׁקָּשֶׁה קֻשְׁיוֹת עַל הַצַּדִּיקִים", דָאס וָואס עֶס אִיז דָא קַשְׁיוֹת אוֹיף צַדִיקִים, "זֶהוּ מֻכְרָח לִהְיוֹת", אַזוֹי מוּז זַיין, "כִּי הַצַּדִּיקִים מִתְדַּמִּים לְיוֹצְרָם כַּמּוּבָא", וַוייל דִי צַדִיקִים זֶענֶען צוּגֶעגְלִיכְן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, "וּכְמוֹ שֶׁקָּשֶׁה קֻשְׁיוֹת עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ", אוּן אַזוֹי וִוי מֶענְטְשְׁן הָאבְּן קַשְׁיוֹת אוֹיפְן בַּאשֶׁעפֶער, ׳פַארְוָואס גֵייט מִיר נִישְׁט? פַארְוָואס מוּטְשֶׁע אִיךְ זִיךְ?׳ "כְּמוֹ כֵן בְּהֶכְרֵחַ שֶׁיִּהְיֶה קָשֶׁה קֻשְׁיוֹת עַל הַצַּדִּיק, כִּי הוּא מִתְדַּמֶּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ", אַזוֹי אוֹיךְ אִיז דָא קַשְׁיוֹת אוֹיפְן צַדִיק, וָואס אִיז גְלַייךְ צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

אַלֶע דְרֵייעֶן זִיךְ אַרוּם מִיט דִי סָארְט קַשְׁיוֹת, ׳פַארְוָואס הָאבּ אִיךְ נִישְׁט קַיין שִׁידוּךְ?׳ ׳פַארְוָואס הָאבּ אִיךְ נִישְׁט קַיין פַּרְנָסָה?׳ ׳אִיךְ דַאוֶוען, אִיךְ לֶערְן, אִיךְ טוּ מִצְווֹת - אוּן עֶס פֶעלְט מִיר, אוּן עֶס גֵייט מִיר נִישְׁט וִוי אִיךְ ווִיל׳, אַלֶע הָאבְּן קַשְׁיוֹת; דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (שָׁם) דָאס וָואס עֶס אִיז דָא קַשְׁיוֹת אוֹיפְן אֵייבֶּערְשְׁטְן - אַזוֹי דַארְף צוּ זַיין, "וְכָךְ נָאֶה וְיָפֶה לוֹ", אוּן דָאס אִיז דִי שֵׁיינְקֵייט פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, וַוייל אוֹיבּ מִיר וָואלְטְן אַלֶעס פַארְשְׁטַאנֶען וָואלְט דָאךְ גֶעוֶוען זַיין שֵׂכֶל אַזוֹי וִוי אוּנְזֶער שֵׂכֶל - חַס וְשָׁלוֹם; קוּמְט אוֹיס אַז דָאס אִיז דִי שֵׁיינְקֵייט פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אַז מִיר פַארְשְׁטֵייעֶן אִים נִישְׁט. אָבֶּער דֶער רֶבִּי הָאט אוֹיסְגֶעפִירְט: "וואוֹיל אִיז דֶעם וָואס הָאט נִישְׁט קַיין קַשְׁיוֹת אוֹיפְן אֵייבֶּערְשְׁטְן".

מוֹהֲרָא"ש זָאגְט, יֶעדֶע קַשְׁיָא אִיז אַ קְלִיפָּה, "לָמָּה? יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם" - אַ גוֹי פְרֶעגְט פַארְוָואס, אַ אִיד פְרֶעגְט נִישְׁט פַארְוָואס, אַ אִיד גְלֵייבְּט אִינֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוּן אִין דִי וֶוערְטֶער פוּן צַדִיקִים, אַזוֹי וִוי דֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט: "וִוי אַזוֹי? אָט אַזוֹי, אַזוֹי וִוי עֶס גֵייט, אַזוֹי אִיז גוּט - ׳אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לוֹ׳, וואוֹיל אִיז פַאר אַ אִיד וָואס עֶר הָאט נִישְׁט קַיין קַשְׁיוֹת, נָאר עֶר חַזֶר׳ט שְׁטֶענְדִיג: ׳שֶׁכָּכָה לוֹ׳".

אַז מוֹהֲרָא"ש הָאט צוּגֶעזָאגְט, וֶוער עֶס וֶועט קוּמֶען קַיין יַבְנְאֵל צוּ זַיין צִיּוּן אוֹיסְזָאגְן תְּהִלִּים - וֶועט עֶר אִים אַ טוֹבָה טוּן מִיט אַ שִׁידוּךְ - אִיז עֶס

אַזוֹי, און מֶען דַארְף גְלֵייבְּן אִין דִי וֶוערְטֶער פוּן אַ צַדִיק. מוֹהֲרָא"ש הָאט גֶעזָאגְט (צַוָואַת מוֹהֲרָא"ש, אות ה): "מַיינֶע טַייעֶרֶע קִינְדֶער און תַּלְמִידִים, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אִיז מַיין עֵדוּת אַז יֶעדֶע וָוארְט וָואס אִיךְ הָאבּ גֶעשְׁרִיבְּן פַּאר מַיין מַצֵבָה אִיז אֱמֶת. דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער וֵוייסְט און קֶען מַיין צֶעבְּרָאכְן הַארְץ וֶועלְכֶע אִיז צֶעבְּרָאכְן אוֹיף טוֹיזְנְטֶער שְׁטִיקְלֶעךְ כְּחֶרֶס הַנִּשְׁבָּר. און אִיךְ הָאף אַז מִיט דֶעם וָואס מֶען וֶועט קוּמֶען צוּ מַיין קֶבֶר און מֶען וֶועט דָארְט דַאוֶוענֶען און לֶערְנֶען און רֶעדְן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, דוּרְךְ דֶעם וֶועל אִיךְ הָאבְּן אַ תִּיקוּן פַּאר מַיין נֶפֶשׁ רוּחַ און נְשָׁמָה.

אַזוֹי וִוי בַּיי מַיין לֶעבְּן זֶענֶען אַסַאךְ מֶענְטְשְׁן נִתְעוֹרֵר גֶעוָוארְן צוּ תְּשׁוּבָה טוּן דוּרְךְ מִיר, אַזוֹי וֶועט זַיין אוֹיךְ נָאךְ מַיין הִסְתַּלְקוּת. וֶוען מֶען וֶועט קוּמֶען צוּ מַיין קֶבֶר, וֶועט מֶען נִתְעוֹרֵר וֶוערְן צוּ תְּשׁוּבָה טוּן.

אוֹיךְ וֶועט מֶען מִיטְן אֵייבֶּערְשְׁטְנְ׳ס הִילְף קֶענֶען פּוֹעֶל׳ן בַּיי מַיין קֶבֶר אַלֶע עֶרְלֵיי יְשׁוּעוֹת. וֶוען מֶען וֶועט קוּמֶען מִתְפַּלֵל זַיין בַּיי מַיין קֶבֶר, וֶועל אִיךְ זַיין אַ מֵלִיץ יוֹשֶׁר און אִיךְ וֶועל נִישְׁט רוּעֶן בִּיז אִיךְ וֶועל זֶען צוּ בְּרֶענְגֶען דִי יְשׁוּעָה פַּאר דֶעם וָואס אִיז גֶעקוּמֶען אוֹיף מַיין קֶבֶר.

און סְפֶּעצִיעֶל אַ בָּחוּר אָדֶער מֵיידְל וָואס דַארְף אַ שִׁידוּךְ, אוֹיבּ וֶועלְן זֵיי קוּמֶען צוּ מַיין קֶבֶר און דָארְט אוֹיסְזָאגְן גַאנְץ סֵפֶר תְּהִלִּים אָן קַיין הֶפְסֵק, זָאג אִיךְ זֵיי צוּ אַז זֵיי וֶועלְן טְרֶעפְן זֵייעֶר רִיכְטִיגֶע בַּאשֶׁערְטֶע שִׁידוּךְ, און אִיךְ בִּין זֵייעֶר שְׁטַארְק מִיט דֶעם".

ווארִיל אִיז דֶעם וָואס גְלֵייבְּט אִין דִי וֶוערְטֶער פוּן דִי צַדִיקִים און וַוארְט אוֹיס אוֹיף זַיין יְשׁוּעָה.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

וִוי לַאנְג נָאךְ גֵיי אִיךְ לַיידְן פוּן שְׁרֶעקְלִיכֶע קָאפּ שְׁמֶערְצְן?

שְׁאֵלָה

לִכְבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

ווי לַאנג נָאךְ גֵיי אִיךְ לַיידְן פוּן שְׁרֶעקְלִיכֶע קָאפּ שְׁמֶערְצְן, ווי לַאנג נָאךְ וֶועל אִיךְ הָאבְּן דִי מֵייגְרֶעין הֶעדֶעיקְס? אִיךְ קֶען נִישְׁט מֶער.

יְיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - עֶרֶב שַׁבַּת קֹדֶשׁ פַּרְשַׁת יִתְרוֹ, מְבָרְכִים הַחוֹדֶשׁ, שׁוֹבְבִי"ם, כ"ג שְׁבַט, שְׁנַת תשפ"ד לִפְרָט קָטָן

מָרַת ... תִּחְיֶ'

אַז אִיר וֶועט זַיין פְרֵיילִיךְ - וֶועט אַוֶועק גֵיין דִי מֵייגְרֶעין הֶעדֶעיקְס; דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק ב', סִימָן כד): "כָּל הַחוֹלָאַת הַבָּאִין עַל הָאָדָם, כֻּלָּם בָּאִין רַק מִקִּלְקוּל הַשִּׂמְחָה", אַלֶע מַחְלוֹת אוּן אַלֶע קְרֶענְק קוּמֶען - וַוייל מֶען אִיז דִיפְּרֶעסְט אוּן נִישְׁט פְרֵיילִיךְ, "גַּם חַכְמֵי הָרוֹפְאִים אָמְרוּ, שֶׁכָּל הַמַּחֲלוֹת וְהֶחֳלָאִים רָעִים בָּאִים רַק מֵחֲמַת חִסָּרוֹן הַשִּׂמְחָה", אֲפִילוּ דִי דָאקְטוֹירִים זָאגְן אַז אַלֶע מַחְלוֹת קוּמֶען פוּן דִיפְּרֶעסְיֶע, וַוייל מֶען אִיז נִישְׁט פְרֵיילִיךְ.

אוֹיךְ זָאלְט אִיר גֶעבְּן בּוֹדֵק זַיין דִי מְזוּזוֹת פוּן שְׁטוּב, אוּן אוֹיךְ זָאלְט אִיר זָאגְן אַבִּיסְל תְּהִלִּים יֶעדְן טָאג. חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (עֵירוּבִין נד.): "חָשׁ בְּרֹאשׁוֹ", אַז מֶען הָאט קָאפּ וֵויי - "יַעֲסֹק בַּתּוֹרָה", זָאל מֶען לֶערְנֶען תּוֹרָה; בַּיי פְרוֹיעֶן אִיז דָאס זָאגְן תְּהִלִּים.

אַז אִיר וֶועט זַיין פְרֵיילִיךְ, אִיר וֶועט זוּכְן גוּטְס אִין זִיךְ אוּן דַאנְקֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוֹיף דִי חֲסָדִים וָואס עֶר טוּט מִיט אַייךְ - וֶועט אִיר מֶער נִישְׁט הָאבְּן קַיין קָאפּ וֵויי.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אִיר זָאלְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

ווי אַזוֹי פַארְרֶעכְט מֶען דָאס נִישְׁט פַארְבְּרֶענֶען חַלָּה טֵייג?

שְׁאֵלָה:

לְכָבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

מִיר מוּזְן זִיךְ זֵייעֶר בַּאדַאנְקֶען אוֹיף דִי חִיזּוּק אוּן הַדְרָכָה פוּנֶעם רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א, וֶוען נִישְׁט דִי שִׁיעוּרִים אוּן בְּרִיוו וָואלְטְן מִיר שׁוֹין לַאנג גֶעוֶוען אַיינְגֶעזִינְקֶען אִין חוֹבוֹת,

בָּרוּךְ הַשֵּׁם אַז מִיר שְׁטֶעלְן זִיךְ צוּרִיק אוֹיף דִי פִּיס, מִיר זֶענֶען מוֹרָא'דִיג דַאנְקְבַּאר פַּארְ'ן רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א אוֹיף אַלֶעס, יְיַשֶׁר כֹּחַ פַּאר אוּנְז גֶעבְּן אַ גַן עֵדֶן אוֹיף דִי וֶועלְט.

אִיךְ הָאבּ גֶעוָואלְט פְּרֶעגְן, מִיר הָאבְּן גֶעהַאט אַ זֶעקֶל טֵייג פוּן חַלָּה גֶענֶעמֶען וָואס אִיז גֶעוָוארְן פַארְשִׁימְלְט אוּן גֶעבְּרֶענְגְט אַסַאךְ פְּלִיגְן, הָאבְּן מִיר עֶס אַרוֹיסְגֶעלֵייגְט אִינְדְרוֹיסְן. אִיךְ הָאבּ כְּסֶדֶר דֶערְמַאנְט מַיין מַאן עֶס צוּ פַארְבְּרֶענֶען אָבֶּער עֶר הָאט נִישְׁט גֶעהַאט קַיין צַייט, בִּיז אֵיין טָאג הָאבְּן מִיר גֶעזֶען אַז עֶס אִיז מֶער נִישְׁטָא.

אִיךְ בִּין זֵייעֶר דֶערְשְׁרָאקְן פוּן דֶעם, וַוייל אִיךְ הָאבּ גֶעהֶערְט אַז מֶען קֶען בַּאקוּמֶען אַ גְרוֹיסֶע שְׁטְרָאף אוֹיבּ מֶען גֶעבְּט נִישְׁט אַכְטוּנְג אוֹיף דִי חַלָּה טֵייג עֶס צוּ פַארְבְּרֶענֶען וִוי מֶען דַארְף; וָואס קֶענֶען מִיר טוּן דָאס צוּ פַארְרֶעכְטְן אוּן תְּשׁוּבָה טוּן אוֹיף דֶעם?

יְיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ג' פַּרְשַׁת מִשְׁפָּטִים, שׁוֹבְבִי"ם, כ"ז שְׁבַט, שְׁנַת תשפ"ד

לִפְרָט קָטָן

מָרַת ... תִּחְיֶ'

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן אַייעֶר בְּרִיוו.

עֶס אִיז זֵייעֶר אַ גְרוֹיסֶע זַאךְ צוּ בַּאקְן חַלּוֹת לְכָבוֹד שַׁבָּת. מוֹהֲרַא"שׁ זָאגְט, פְרוֹיעֶן דַארְפְן וִויסְן דָאס גְרוֹיסְקֵייט פוּן פּוֹעֵלְ'ן יְשׁוּעוֹת בַּיים מְקַיֵּים זַיין דִי מִצְוָה פוּן אָפְּשֵׁיידְן חַלָּה, מֶען אִיז זוֹכֶה צוּ עֶרְלִיכֶע דוֹרוֹת, קִינְדֶער אוּן אֵיינִיקְלֶעךְ מִיט אֱמוּנָה. אַזוֹי וִוי דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת אֱמוּנָה חֵלֶק ב, סִימָן יד): "אִשָּׁה הַזְּהִירָה בְּחַלָּה, בָּנֶיהָ בַּעֲלֵי אֱמוּנָה", אַ פְרוֹי וָואס גֶעבְּט אַכְטוּנְג צוּ טוּן דִי מִצְוָה פוּן אָפְּשֵׁיידְן חַלָּה - וֶועלְן אִירֶע קִינְדֶער הָאבְּן אֱמוּנָה, אַזוֹי וִוי חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (וַיִּקְרָא רַבָּה טו, ו): "אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, לָמָּה נִסְמְכָה פָּרָשַׁת חַלָּה לְפָרָשַׁת עֲבוֹדָה זָרָה", פַארְוָואס שְׁטֵייט אִין דִי תּוֹרָה גֶעשְׁרִיבְּן דִי מִצְוָה פוּן חַלָּה נֶעבְּן דִי פַּרְשָׁה פוּן עֲבוֹדָה זָרָה? "לוֹמַר לָךְ", אוּנְז צוּ לֶערְנֶען, "שֶׁכָּל הַמְקַיֵּם מִצְוַת חַלָּה כְּאִלּוּ בִּטֵּל עֲבוֹדָה זָרָה", אַז וֶוער עֶס אִיז מְקַיֵּים דִי מִצְוָה פוּן חַלָּה - וֶוערְט גֶערֶעכְנְט אַזוֹי וִוי עֶר נֶעמְט אַוֶועק עֲבוֹדָה זָרָה פוּן דִי וֶועלְט.

מוֹהֲרַא"שׁ זָאגְט בְּשֵׁם רֶבִּי נָתָן, בַּאקְן חַלּוֹת אִין שְׁטוּבּ בְּרֶענְגְט אַרַיין אַ

לִיבְּשַׁאפְּט אִין שְׁטוּב, אוּן אֵיינְמָאל עֶס אִיז דָא אַ לִיבְּשַׁאפְּט אִין שְׁטוּב - אִיז שׁוֹין אַלֶעס דָא; בַּיים אָפְּשֵׁיידְן חַלָּה קֶען מֶען זִיךְ גוּט אוֹיסְבֶּעטְן אוֹיף שְׁלוֹם בַּיִת, אוֹיף אֶמֶתְ'עֶ לִיבְּשַׁאפְּט אוּן אוֹיף עֶרְלִיכֶע דוֹרוֹת; קוּקְט נָאךְ אִין סֵפֶר לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת (חַלָּה הֲלָכָה ב', אוֹת ב') וִוי עֶר זָאגְט אַז אָפְּשֵׁיידְן חַלָּה אִיז סוֹד אַהֲבָה דִקְדֻשָּׁה, עַיֵּין שָׁם.

פְרוֹיעֶן דַארְפְן אוֹיסְנוּצְן דִי פָּאר מִינוּט בַּיים אָפְּשֵׁיידְן חַלָּה; גְלַייךְ נָאכְן מַאכְן דִי בְּרָכָה, וֶוען מֶען הַאלְט דִי שְׁטִיקְל טֵייג אִין הַאנְט, נָאכְן זָאגְן: "יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, ה' אֱלֹקֵינוּ וֵאלֹקֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת" - זָאל זִי בֶּעטְן אוֹיף אַלֶעס וָואס לִיגְט אוֹיפְן הַארְץ; אוֹיב הָאט זִי נִישְׁט קַיין קִינְדֶער, אָדֶער עֶס אִיז נִישְׁטָא קַיין שְׁלוֹם בַּיִת, אָדֶער עֶס אִיז נִישְׁטָא קַיין פַּרְנָסָה אָדֶער גֶעזוּנְט - זָאל זִי בֶּעטְן בַּיי דִי טֵייג, אוּן זִי וֶועט זִיכֶער גֶעהָאלְפְן וֶוערְן, בִּזְכוּת דִי גְרוֹיסֶע מִצְוָה פוּן אָפְּשֵׁיידְן חַלָּה וָואס אִיז זֵייעֶר טֵייעֶר אוּן חָשׁוּב בַּיים אֵייבֶּערְשְׁטְן.

דָאס וָואס הָאט פַּאסִירְט - אִיז גֶעוֶוען אַן אוֹנֵס, אוּן אוֹנֵס רַחֲמָנָא פַּטְרֵיהּ; פַּאר אַ תְּשׁוּבָה זָאלְט אִיר זִיךְ מְקַבֵּל זַיין מֶער אַכְטוּנְג צוּ גֶעבְּן וואוּ מֶען לֵייגְט דִי שְׁטִיקְל טֵייג, דִי בֶּעסְטֶע זַאךְ אִיז, נָאכְן אָפְּשֵׁיידְן חַלָּה זָאל מֶען לֵייגְן דִי שְׁטִיקְל טֵייג אִין אַ סְפֶּעצִיעֶלֶע זֶעקְל אוּן לֵייגְן אִין פְרִיזֶער, עֶס זָאל נִישְׁט בְּרֶענְגֶען קַיין פְלִיגְן, אוּן וֶוען עֶס זַאמְלְט זִיךְ אָן אַפָּאר שְׁטִיקְלֶעךְ - זָאל מֶען דָאס גְלַייךְ פַארְבְּרֶענֶען; מֶען דַארְף זֵייעֶר אַכְטוּנְג גֶעבְּן נִישְׁט מְזַלְזֵל זַיין אִין דֶעם.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אִיר זָאלְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

וִוי אַזוֹי קֶען אִיךְ זִיךְ אַרוֹיסְזֶען פוּן שְׁלֶעכְטְס?

שְׁאֵלָה:

לִכְבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

אִיךְ הַאלְט שׁוֹין מֶער נִישְׁט אוֹיס צוּ לִיגְן אִין שְׁמוּץ אַ גַאנְצְן טָאג, אוֹי אוֹי אוֹי, וִוי אַזוֹי קֶען אִיךְ זִיךְ אַרוֹיסְזֶען פוּן דֶעם?

יְיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - ד' פַּרְשַׁת מִשְׁפָּטִים, שׁוֹבָבִ"ם, כ"ט שְׁבָט, שְׁנַת תשפ"ד לפ"ק

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

"מֶען שְׁרֵייט און מֶען שְׁרֵייט און מֶען שְׁרֵייט, הֶעלְף מִיר טַאטֶע, נֶעם מִיךְ אַרוֹיס פוּן מַיין בְּלָאטֶע", אַזוֹי ווִי דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (שִׂיחוֹת הָרַ"ן, סִימָן קכט)**: "כְּשֶׁנּוֹפְלִין לִפְעָמִים לְתוֹךְ רֶפֶשׁ וָטִיט, שֶׁקָּשֶׁה לוֹ מְאֹד לָצֵאת מִשָּׁם", אַז מֶען פַאלְט אַרַיין אִין אַ בְּלָאטֶע וָואס עֶס אִיז שְׁוֶוער אַרוֹיסְצוּגֵיין דֶערְפוּן, "צוֹעֲקִין, וְצוֹעֲקִין, וְצוֹעֲקִין!" וְאָמַר בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז בְּזוֹ הַלָּשׁוֹן (רֶבִּי נָתָן בְּרֶענְגְט אַרָאפּ דֶעם לָשׁוֹן אִין אִידִישׁ אַזוֹי ווִי דֶער רֶבִּי הָאט דָאס גֶעזָאגְט): "און אֲפִילוּ אַז מֶען פַאלְט אִין אַ בְּלָאטֶע אַרַיין, שְׁרַייט מֶען, און מֶע שְׁרַייט, און מֶע שְׁרֵייט"; דָאס אִיז דִי עֵצָה ווִי אַזוֹי מֶען קֶען אַרוֹיסְקְרִיכְן פוּן עֲבֵירוֹת, מֶען זָאל שְׁרֵייעֶן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן נָאכְאַמָאל און נָאכְאַמָאל און נָאכְאַמָאל: "הֶעלְף מִיר טַאטֶע, נֶעם מִיךְ אַרוֹיס פוּן מַיין בְּלָאטֶע, נֶעם מִיךְ אַרוֹיס פוּן מַיינֶע עֲבֵירוֹת".**

צוּזַאמֶען מִיט דִי עֵצָה פוּן זִיךְ גוּט אוֹיסְשְׁרֵייעֶן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן - דַארְף מֶען אִין דִי אַנְדֶערֶע צַייט זַיין זֵייעֶר פְרֵיילִיךְ מִיט דִי מִצְוֹת וָואס מֶען אִיז זוֹכֶה צוּ טוּן, און מִיט דֶעם אַז מִיר זֶענֶען אִידְן; שִׂמְחָה פַארְבְּרֶענְט דִי קְלִיפּוֹת, שִׂמְחָה בְּרֶענְגְט צוּ דִי הֶעכְסְטֶע מַדְרֵיגָה, טוּ אַלֶעס צוּ זַיין פְרֵיילִיךְ.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

ווֶעלְכֶע הֶכְשֵׁרִים מֶעג מֶען עֶסְן?

שְׁאֵלָה:

לְכָבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

אַזוֹי ווִי מִיר הָאבְּן זִיךְ אַרִיבֶּערְגֶעצוֹיגְן צוּ אַן אַנְדֶערֶע גֶעגְנְט, און דָא אִיז שְׁוֶוערֶער צוּ טְרֶעפְן עֶסְנְוָוארְג מִיט דִי בֶּעסְטֶע אָנְגֶענוּמֶענֶע הֶכְשֵׁרִים אַזוֹי ווִי מִיר זֶענֶען גֶעוֶוען צוּגֶעוואוֹינְט אִין אוּנְזֶער פְרִיעֶרְדִיגֶע פְּלַאץ, הָאבְּן מִיר אָנְגֶעהוֹיבְּן עֶסְן נָאךְ פַארְשִׁידֶענֶע

הֶכְשֵׁרִים וָואס חֲבֵרִים פוּן הֵיכַל הַקוֹדֶשׁ הָאבְּן גֶעזָאגְט פַאר מַיין מַאן אַז יֶענֶע הֶכְשֵׁרִים זֶענֶען גוּט אוּן אַז מוֹהֲרָא"שׁ הָאט גֶעהַאלְטְן פוּן דִי הֶכְשֵׁרִים, הָאבּ אִיךְ אָבֶּער גֶעוָואלְט פְרֶעגְן דֶעם רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א וִוי אַזוֹי זִיךְ צוּ פִירְן אִיבֶּער דֶעם.

אִיךְ הָאבּ גֶעוָואלְט פְרֶעגְן נָאךְ אַ זַאךְ, אִיךְ גֵיי צוּ דִי צוּזַאמְקוּמֶען פוּן פְרוֹיעֶן פוּן הֵיכַל הַקוֹדֶשׁ בַּיי אוּנְז אִין שְׁטָאט, אוּן דִי פְרוֹיעֶן הָאבְּן גֶערֶעדְט וֶועגְן זִיךְ אָפְּרוּעֶן פוּן נָאךְ קִינְדֶער, אוּן אִיךְ דַארְף זִיךְ כְּסֵדֶר פַארֶעְנְטְפֶערְן פַאר זֵיי, אוּן דָאס נֶעמְט מִיר אַוֶועק דִי אַפֶּעטִיט פוּן אַהִינְגֵיין נָאכְאַמָאל. אִיךְ ווִיל הָאבְּן אַסַאךְ גֶעזוּנְטֶע קִינְדֶערְלֶעךְ בְּעֶזְרַת ה', אֲפִילוּ עֶס אִיז שְׁוֶוער, אוּן אִיךְ בֶּעט נִישְׁט קַיין הִילְף פוּן זֵיי. אָבֶּער אִיךְ וֶוער זֵייעֶר צֶעבְּרָאכְן צִי אִיךְ בִּין גֶערֶעכְט צִי נִישְׁט, יֶעדֶעס מָאל אִיךְ בִּין אַבִּיסְל אוֹיסְגֶעמוּטְשֶׁעט טְרַאכְט אִיךְ שׁוֹין נָאכְאַמָאל צִי אִיךְ הָאבּ כֹּחַ פַאר קִינְדֶער.

יְיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - ד' פַּרְשַׁת מִשְׁפָּטִים, שׁוֹבָבִי"ם, כ"ט שְׁבַט, שְׁנַת תשפ"ד לפ"ק

מָרַת ... תִּחְיֶ'

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן אַייעֶר בְּרִיווּ.

אַז מֶען קוּמְט קַיין הֵיכַל הַקוֹדֶשׁ - טָאר מֶען נִישְׁט מְזַלְזֵל זַיין אִין דִי גוּטֶע וֶועג ווִי מֶען הָאט זִיךְ גֶעפִירְט בִּיז אַהֶער, הֵיכַל הַקוֹדֶשׁ אִיז נִישְׁט אַוֶועק צוּ נֶעמֶען דִי גוּטֶע מִנְהָגִים, הֵיכַל הַקוֹדֶשׁ אִיז - אוֹיסְלֶערְנֶען דִי עֵצוֹת פוּן רֶבִּי'ן; הִתְבּוֹדְדוּת, שִׂמְחָה, זִיךְ מְחַיֶ' זַיין מִיט גוּטֶע נְקוּדוֹת, אַכְטוּנְג גֶעבְּן אוֹיף שָׁלוֹם בַּיִת; נִישְׁט אוֹיף מְזַלְזֵל זַיין אוֹיף מִנְהָגִים וָואס מֶען הָאט זִיךְ גֶעפִירְט בִּיז אַהֶער.

לָאזְט נִישְׁט נָאךְ אוֹיף הֶכְשֵׁרִים, בִּפְרַט פְלֵייש דַארְף מֶען נָאכְמֶער אַכְטוּנְג גֶעבְּן צוּ עֶסְן נָאר פוּן אַ גָאר עֶרְלִיכֶע הֶכְשֵׁר. דֶער רֶבִּי זָאגְט (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א', סִימָן לז) אַז צוּלִיבּ נִישְׁט עֶרְלִיכֶע שׁוֹחֲטִים - מוּטְשֶׁעט מֶען זִיךְ מִיט פַּרְנָסָה; גֵייט מִיט דִי וֶועג פוּן אַמָאל, אוּן נֶעמְט הֵיכַל הַקוֹדֶשׁ אוֹיף חִיזוּק צוּ זַיין פְרֵיילִיךְ אוּן צוּ מְקַיֵּים זַיין דִי תּוֹרָה מִיט שִׂמְחָה.

בְּנוֹגֵעַ וְכוּ'; אַז מֶען קוּמְט זִיךְ צוּזַאם - דִי פְרוֹיעֶן פוּן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ - אֵיין מָאל אַ וָואךְ אָדֶער אֵיין מָאל אַ חוֹדֶשׁ - אִיז דָאס זִיךְ צוּ מְחַזֵּק זַיין אִין דִי עִנְיָן פוּן רֶעדְן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אוּן חִיזוּק אִין זַיין אַ גֶעטְרֵייעֶ וַוייבּ אוּן אַ

רואִיגֶע מַאמֶע; און אַז דֶער זָאגְט דֵעוֹת וֶועגְן הָאבְּן קִינְדֶער וְכוּ' און יֶענֶער זָאגְט דֵעוֹת וְכוּ' - דָאס אִיז נִישְׁט קַיין זַאךְ וָואס מֶען מֶעג רֶעדְן, דָאס אִיז נִישְׁט קַיין זַאךְ וָואס חַבֶרְ'טֶעס מַאכְן אָפּ, דָאס הָאט מִיט גְרוֹיסֶע עֶרְלִיכֶע רַבָּנִים, דָאס אִיז נִישְׁט זַאכְן וָואס מֶען רֶעדְט בַּיי פְּרוֹיעֶן שְׁמוּעֶסְן.

גֵייט מִיט אַייעֶר מַאן נֵרוֹ יָאִיר צוּ עֶנְקֶער דַיָּין, עֶנְקֶער מוֹרֶה דֶרֶךְ, און עֶר וֶועט אַייךְ מַדְרִיךְ זַיין מִיט דִי וֶועג פוּן דִי תּוֹרָה. וַוייל עֶס אִיז דָא צַייטְן וָואס מֶען דַארְף בּוֹיעֶן דִי וֶועלְט, און עֶס אִיז דָא צַייטְן וָואס מֶען דַארְף זִיךְ אָפְּרוּעֶן, און בַּיי דִי פְּרוֹיעֶן צוּזַאמְקוּם זָאלְט אִיר גֵיין זִיךְ מְחַזֵק זַיין און שֶׁעפְּן פְרִישֶׁע כֹּחוֹת; מֶען קֶען שְׁמוּעֶסְן פוּן שְׁטוּב זַאכְן, פוּן קְלֵיידֶער, פוּן קָאכְן און בַּאקְן, פוּן עֵצָה'לֶעךְ וִוי זִיךְ אוּמְצוּגֵיין מִיט דִי קִינְדֶער, אָבֶער נִישְׁט אוֹיף צוּ מַאכְן אַ מִשְׁפָּחָה פְּלַאן וְוִיפִיל קִינְדֶער, און אַזוֹי וַוייטֶער.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אִיר זָאלְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

וִוי אַזוֹי גֵיי אִיךְ צוּ אַ שִׁידוּךְ אָן פְּחָדִים?

שְׁאֵלָה:

לְכָבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

עֶס אִיז נִישְׁטָא דִי וֶוערְטֶער אוֹיסְצוּדְרִיקְן מַיין דַאנְק אוֹיף דִי עֵצוֹת און הַדְרָכוֹת פוּנֶעם רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א, וְוִיפִיל סַבְלָנוּת דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א הָאט צוּ עֶנְטְפֶערְן אוֹיף יֶעדְן אֵיינֶעמְ'ס שְׁאֵלוֹת.

אִיךְ וִויל שׁוֹין אַ כַּלָּה וֶוערְן, מֶען טְרָאגְט יֶעצְט אָן אַ שִׁידוּךְ, אָבֶער אִיךְ הָאבּ פָּשׁוּט מוֹרָא צוּצוּגֵיין דֶערְצוּ, אִיךְ בִּין פוּל מִיט פְּחָדִים וָואס וֶועט זַיין נָאכְדֶעם, אִיךְ בִּין אִינְגַאנְצְן צֶעמִישְׁט וֶועגְן דֶעם. וִוי אַזוֹי קֶען אִיךְ ווִיסְן אוֹיבּ עֶר אִיז טַאקֶע אַ גוּטֶער בָּחוּר? מַיין שְׁוֶועסְטֶער הָאט זִיךְ גֶע'גֶט, און דָאס מַאכְט מִיךְ טְרַאכְטְן אוֹיף נִישְׁט אַ גוּטֶע וֶועג, וֶוער וֵוייסְט צִי אִיךְ וֶועל יָא מַצְלִיחַ זַיין? וֶוער וֵוייסְט צִי אִיךְ וֶועל זִיךְ נִישְׁט דַארְפְן גֶטְ'ן שְׁפֶּעטֶער?

אִיךְ הָאבּ פָּשׁוּט מוֹרָא צוּ אוֹיסְהֶערְן אַ שִׁידוּךְ, כָאטְשׁ וָואס מֶען זָאגְט מִיר צוּ אַז עֶס אַ גוּטֶע זַאךְ, עֶס אִיז נִישְׁטָא פוּן וָואס מוֹרָא צוּ הָאבְּן, בְּלַייבּ אִיךְ אָבֶער מִיט פְּחָדִים, און צוּלִיבּ דֶעם זָאג אִיךְ אָפּ אַזוֹיפִיל גוּטֶע פָארְשְׁלַאגְן פַאר שִׁידוּכִים.

אִיךְ דַאוֶוען און אִיךְ וֵויין צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן זֵייעֶר אַסַאךְ, אִיךְ הָאבּ שׁוֹין נִישְׁט קַיין כֹּחַ מֶער צוּ וֵויינֶען, אִיךְ ווייס אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער טוּט נָאר גוּטְס. אִיךְ בֶּעט אוֹיבּ דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א קֶען מִיר גֶעבְּן אַן עֵצָה און הַדְרָכָה אִין דֶעם, עֶס אִיז פָּשׁוּט אַ שְׁאֵלָה פוּן פִּקּוּחַ נֶפֶשׁ.

יְיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - ד' פַּרְשַׁת מִשְׁפָּטִים, שׁוֹבָבִי"ם, כ"ט שְׁבַט, שְׁנַת תשפ"ד לפ"ק

... תְּחְיֶ'

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן אַייעֶר בְּרִיוו.

אַז מֶען רֶעדְט אַייךְ אַ שִׁידוּךְ - זָאלְט אִיר חַס וְשָׁלוֹם דָאס נִישְׁט אָפְּזָאגְן, גֵייט מִיט שִׂמְחָה צוּם שִׁידוּךְ און דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער וֶועט הֶעלְפְן אִיר וֶועט אוֹיפְשְׁטֶעלְן אַ שֵׁיינֶע שְׁטוּבּ מִיט לִיכְטִיגֶע דוֹרוֹת.

צֶעבְּרֶעכְט זִיךְ נִישְׁט און דֶערְשְׁרֶעקְט אַייךְ נִישְׁט מִיט דִי שְׁלֶעכְטֶע מַחֲשָׁבוֹת וָואס דֶער סַמֶ"ךְ מֶ"ם פַארְדְרֵייט אַייךְ, אַלֶע שְׁלֶעכְטֶע מַחֲשָׁבוֹת אִיז פוּן דִי קְלִיפּוֹת, פוּן דִי סִטְרָא אַחֲרָא. דֶער הֵיילִיגֶער זוֹהַר (תִּיקּוּנִים תִּיקּוּן כא, בְּסוֹפוֹ) רוּפְט אָן דִי שְׁלֶעכְטֶע מַחֲשָׁבוֹת 'חַיוֹת טְמֵאוֹת, חַיוֹת טוֹרְפוֹת', פַארְצִיקְנְדֶע חַיוֹת וָואס פַארְצִיקְן דֶעם מֶענְטְשׁ מִיטְן דֶערְשְׁרֶעקְן מִיט זַאכְן וָואס אִיז דִמְיוֹנוֹת.

ווִי שְׁרֶעקֶעדִיג קֶען חֲתוּנָה הָאבְּן זַיין אַז דִי תּוֹרָה גֶעבְּט דָאס פַאר דִי עֶרְשְׁטֶע מִצְוָה?! אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאגְט מֶען זָאל חֲתוּנָה הָאבְּן - קֶען עֶס נִישְׁט זַיין שְׁרֶעקֶעדִיג; דִי תּוֹרָה זָאגְט (בְּרֵאשִׁית ב, יח): "לֹא טוֹב הֱיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ", עֶס אִיז נִישְׁט גוּט צוּ זַיין נִישְׁט חֲתוּנָה גֶעהַאט, אוֹיךְ זָאגְן דִי הֵיילִיגֶע חֲכָמִים (יְבָמוֹת קיח:): "טַב לְמֵיתַב טַן דוּ, מִלְמֵיתַב אַרְמְלוּ", עֶס אִיז בֶּעסֶער צוּ זַיין חֲתוּנָה גֶעהַאט ווִי זַיין אַלֵיין.

גֶעעֶנְדִיגְט מִיט וֵויינֶען, וֶוער דַארְף יֶעצְט וֵויינֶען? גֵייט צוּם שִׁידוּךְ מִיט שִׂמְחָה, גֵייט צוּם שִׁידוּךְ מִיט תְּפִלָּה, און מִיט תּוֹדָה וְהוֹדָאָה.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אִיר זָאלְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

אִישׁ אֱמוּנוֹת

אוֹיבּ מֶען גַנְבְ'עֶט, הָאט מֶען נִישְׁט קַיין רוּ

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ה' פַּרְשַׁת וָאֵרָא, שׁוֹבְבִי"ם, רֹאשׁ חוֹדֶשׁ שְׁבַט, שְׁנַת תשפ"ד

לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר

שְׁטַארְק זִיךְ מִיט דַיין הֵיילִיגֶע אַרְבֶּעט פוּן מְחַזֵק זַיין טוֹיזְנְטֶער אוּן צֶענְדְלִיגֶער טוֹיזְנְטֶער מִידֵי שָׁבוּעַ בְּשָׁבוּעַ, דוּ הָאסְט נִישְׁט קַיין אַנוּנְג וָואס דִי בְּרִיוו טוּט מִיט מֶענְטְשְׁן, עֶס מוּטִיגְט זֵיי אוּן גֶעבְּט זֵיי אַ וֶועג ווִי צוּ אוּמְגֵיין אִין יֶעדֶע אֵיינְצִיגְסְטֶע פְּרַט אִין לֶעבְּן.

אִיךְ ווִיל דוּ זָאלְסְט זִיךְ יֶעצְט אַרַיינְלֵייגְן אַרוֹיס צוּ גֶעבְּן פַּאר קִינְדֶער וָואס מֶער סְפָרִים, סַיי מַעֲשֶׂה בִּיכְלֶעךְ אוּן סַיי גֶעוִימְס פוּן רֶבִּינְ'ס עֵצוֹת, וַוייל וָואס מֶער מֶען לֵייגְט אַרַיין אִין דִי קִינְדֶער אֱמוּנָה אוּן קְדוּשָׁה - אַלְץ גְרִינְגֶער אִיז דִי אַרְבֶּעט שְׁפֶּעטֶער, מֶען מוּז אַלֶעס טוּן פַּאר אוּנְזֶערֶע קִינְדֶער זֵיי זָאלְן אוֹיפְוַואקְסְן מִיט אֱמוּנָה אוּן קְדוּשָׁה.

דָא הָאסְטוּ אַ מַעֲשֶׂה פַּאר דִי קִינְדֶער עֲצָתוֹ אֱמוּנָה:

"אוֹי וֵויי! וָואס טוּ אִיךְ? דֶער הוּנְט אִיז נָאכְאַמָאל אַרַיינְגֶעשְׁפְּרִינְגֶען אִין גֶעשֶׁעפְט, אוֹי וֵויי, עֶר טַאנְצְט אוֹיפְן טִישׁ! עֶר שְׁפְּרִינְגְט צוּם וָואגְשָׁאל! עֶר דְרֵייט אִיבֶּער דֶעם גֶעשֶׁעפְט, רַ-אַ-טֶ-עֶ-וֶ-עֶ-ט! וֶוער קֶען מִיר הֶעלְפְן?!"

דָאס הָאט פַּאסִירְט מִיט לַאנְגֶע יָארְן צוּרִיק וֶוען מוֹהֲרָא"שׁ אִיז גֶעוֶוען אַ אִינְגֶערְמַאן אוּן גֶעגַאנְגֶען הֲפָצָה פוּן טִיר צוּ טִיר פַארְשְׁפְּרֵייטְן דִי הֵיילִיגֶע סְפָרִים פוּן רֶבִּי'ן, מוֹהֲרָא"שׁ אִיז אוֹיךְ גֶעגַאנְגֶען אִין גֶעשֶׁעפְטְן, אַמָאל הָאט

פַּאסִירְט, מוֹהֲרָא״שׁ זֶעט ווִי אַ הוּנְט שְׁפְּרִינְגְט אִין אַ גֶעשֶׁעפְט, דֶער הוּנְט שְׁפְּרִינְגְט אוֹיפְן וָואגְשָׁאל, אוּן דֶער בַּעַל הַבַּיִת שְׁטֵייט פוּן דֶער זַייט אוּן וֵויינְט, עֶר פְרֶעגְט מוֹהֲרָא״שׁ: ״וָואס מֵיינְט דָאס? וָואס קֶען דָאס זַיין?״

מוֹהֲרָא״שׁ זָאגְט אִים: ״דֶערְצֵייל מִיר, פוּן וֶוען הָאסְטוּ דֶעם גֶעשֶׁעפְט?״ דֶער אִיד דֶערְצֵיילְט: ״דֶער גֶעשֶׁעפְט אִיז גֶעוֶוען מַיין טַאטֶע׳ס גֶעשֶׁעפְט, נִישְׁט לַאנְג צוּרִיק אִיז עֶר גֶעשְׁטָארְבְּן אוּן אִיךְ הָאבּ אִיבֶּערְגֶענוּמֶען דֶעם גֶעשֶׁעפְט, אוּן יֶעדֶע פָאר טֶעג קוּמְט דֶער הוּנְט״.

מוֹהֲרָא״שׁ גֶעבְּט דֶעם אִיד צוּ פַארְשְׁטֵיין: ״אֶפְשָׁר הָאט מֶען אִין דֶעם גֶעשֶׁעפְט גֶע׳גַּנֶבְ׳עֶט פוּן מֶענְטְשְׁן? דִי וָואג אִיז נִישְׁט רִיכְטִיג, מֶען הָאט אָפְּגֶעפָּאפְּט מֶענְטְשְׁן, אוּן דִי נְשָׁמָה הָאט נִישְׁט קַיין רוּ; אִיר דַארְפְט בַּאצָאלְן פַאר אַלֶע וָואס מֶען הָאט דָא בַּא׳גַנְבְ׳עֶט אוּן בִּיז מֶען וֶועט נִישְׁט בַּאצָאלְן – וֶועט דִי נְשָׁמָה נִישְׁט הָאבְּן קַיין מְנוּחָה״.

דֶער אִיד פְרֶעגְט: ״ווִי קֶען אִיךְ מְתַקֵּן זַיין? אִיךְ וֵויס נִישְׁט וֶועם צוּ בַּאצָאלְן, ווִי אִיז מֶעגְלִיךְ צוּ ווִיסְן וֶועם מֶען הָאט בַּא׳גַנְבְ׳עֶט אוּן ווִיפִיל?״

מוֹהֲרָא״שׁ זָאגְט אִים: ״אוֹיבּ מֶען הָאט גֶע׳גַנְבְ׳עֶט אוּן מֶען וֵוייסְט נִישְׁט וֶועם צוּ בַּאצָאלְן – זָאגְט דִי תּוֹרָה – מֶען זָאל מַאכְן צָרְכֵי רַבִּים; זָאלְט אִיר הֶעלְפְן דְרוּקְן דִי סְפָרִים פוּן הֵיילִיגְן רֶבִּי׳ן, וָואס אִיז דִי גְרֶעסְטֶע צָרְכֵי רַבִּים״.

דֶער אִיד הָאט גֶעגֶעבְּן גֶעלְט צוּ דְרוּקְן דִי סְפָרִים פוּן הֵיילִיגְן רֶבִּי׳ן אוּן ווָאוּנְדֶער הָאט פַּאסִירְט, דֶער הוּנְט אִיז מֶער נִישְׁט צוּרִיק גֶעקוּמֶען.

וָואס לֶערְנֶען מִיר פוּן דִי מַעֲשֶׂה? עֶרְשְׁטְנְס דָאס גְרוֹיסְקֵייט פוּן דִי מְפִיצִים, זֵיי גֵייעֶן אַרוּם אִין הַייזֶער אוּן צוּ גֶעשֶׁעפְטְן מְזַכֶּה זַיין אִידִישֶׁע קִינְדֶער מִיט דִי עֵצוֹת פוּן רֶבִּי׳ן, אוֹיךְ לֶערְנֶען מִיר דָאס הַארְבְּקֵייט פוּן גַּנְבְ׳עֶנֶען; אוֹיבּ מֶען גַּנְבְ׳עֶט – הָאט מֶען נִישְׁט קַיין רוּ, דְרִיטְנְס לֶערְנֶען מִיר פוּן דִי מַעֲשֶׂה, אַז הֶעלְפְן דְרוּקְן דִי סְפָרִים פוּן רֶבִּי׳ן – אִיז אַלֶעס מְתֻקָּן.

אַלֶע קִינְדֶער זִינְגֶען אִינְאֵיינֶעם: ״פְּלוּצְלוּנְג אַ בְּרֶסְלֶבְ׳עֶר, אַ קְלֵיינֶע סֵפֶר, פִּינְקְט פַאר מִיר גֶעבְּרֶענְגְט צוּ מַיין טִיר, גֶעטוֹישְׁט מַיין לֶעבְּן, עֵצוֹת גֶעגֶעבְּן...״

בֶּעט דֶעם מֶעלֶער זָאל מָאלְן אַ בִּילְד ווִי אַ הוּנְט שְׁפְּרִינְגְט צוּם וָואגְשָׁאל און ווִי מוֹהֲרָא״ש אַלְס אִינְגֶערְמַאן שְׁטֵייט אִין דֶער זַייט מִיט סְפָרִים אִין דִי הַאנְט און ווִי דֶער בַּעַל הַגֶעשֶׁעפְט שְׁטֵייט מִיט אַ פָּנִים פוּל מִיט שְׁרֶעק.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

אַ גוּטְן חוֹדֶשׁ.

...

שְׁמֵייכְלְט און שְׁמֵייכְלְט, זִיךְ אָפְּרוּעֶן און וַוייטֶער שְׁמֵייכְלֶען

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג׳ פַּרְשַׁת יִתְרוֹ, שׁוֹבָבִי״ם, כ׳ שְׁבַט, שְׁנַת תשפ״ד לפ״ק מָרַת ... תִּחְיֶ׳

אַייעֶר מַאן ... נֵרוֹ יָאִיר אִיז אַ טֵייעֶרֶער אִינְגֶערְמַאן, אִיר זֶענְט גְלִיקְלִיךְ אַז אִיר הָאט זוֹכֶה גֶעוֶוען צוּ אַ טֵייעֶרֶע מַתָּנָה פוּן בַּאשֶׁעפֶער.

דַאנְקְט און לוֹיבְּט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן פַאר אַזַא מַתָּנָה, און אִיר זָאלְט זַיין זֵייעֶר פְרֵיילִיךְ.

וַויינְט נִישְׁט וֶוען אַייעֶר מַאן זֶעט, עֶר זָאגְט מִיר עֶר קֶען עֶס נִישְׁט נֶעמֶען, עֶר וֶוערְט זֵייעֶר דֶערְשְׁרָאקְן. וַויינְט נָאר שְׁטִילֶערְהֵייט צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, און וֶוען אַייעֶר מַאן קוּמְט אַהֵיים - זָאלְט אִיר שְׁמֵייכְלֶען און נָאר זַיין פְרֵיילִיךְ.

שְׁמֵייכְלְט און שְׁמֵייכְלְט, און וֶוען אִיר הָאט שׁוֹין נִישְׁט קַיין כֹּחַ צוּ שְׁמֵייכְלֶען - זָאלְט אִיר זִיךְ אָפְּרוּעֶן און שְׁמֵייכְלֶען; דָאס אִיז דֶער עִיקָר עֲבוֹדַת הַשֵּׁם בַּיי פְרוֹיעֶן, צוּ זַיין פְרֵיילִיךְ, שְׁמֵייכְלֶען צוּם מַאן.

...

יֶעצְט נָאךְ דִי חֲתוּנָה זָאלְסְטוּ אוֹיסְנוּצְן דִי צַייט פַאר תּוֹרָה וּתְפִלָּה

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - ג׳ פַּרְשַׁת יִתְרוֹ, שׁוֹבָבִי״ם, כ״א שְׁבַט, שְׁנַת תשפ״ד לִפְרָט קָטָן לְכָבוֹד מַיין טֵייעֶרֶער זוּן ... נֵרוֹ יָאִיר

אִיךְ הֶער זֵייעֶר שֵׁיינֶע גְרִיסְן אוֹיף דִיר פוּן דַיין עֲבוֹדַת הַשֵּׁם, פוּן דַיין

לֶערְנֶען און פון דַיין דַאוֶוענֶען; אִיךְ בִּין אַזוֹי פְרֵיילִיךְ צוּ הֶערְן אַז דוּ לֶערְנְסְט פְלַייסִיג דִי הֵיילִיגֶע תּוֹרָה, זֶה חֶלְקִי מִכָּל עֲמָלִי.

יֶעצְט נָאךְ דִי חֲתוּנָה קֶענְסְטוּ וֶוערְן אַ גְרוֹיסֶער צַדִיק. חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (יוֹמָא עב:): "הַלוֹמֵד תּוֹרָה בְּטָהֳרָה", וִוי אַזוֹי קֶען מֶען לֶערְנֶען תּוֹרָה מִיט רֵיינֶע מַחֲשָׁבוֹת? "נוֹשֵׂא אִשָּׁה, וְאַחַר כָּךְ לוֹמֵד תּוֹרָה", אַז מֶען הָאט חֲתוּנָה; יֶעצְט נָאךְ דִי חֲתוּנָה זָאלְסְטוּ אוֹיסְנוּצְן דִי צַייט פַאר תּוֹרָה וּתְפִלָּה, און פַאר הִתְבּוֹדְדוּת - וֶועסְטוּ זוֹכֶה זַיין צוּ גְרוֹיסֶע מַדְרֵיגוֹת.

אִיךְ בֶּענְק זִיךְ זֵייעֶר צוּ דִיר, און דִי גוּטֶע גְרִיסְן אוֹיף דִיר - דָאס בַּארוּאִיגְט מִיךְ.

דַיין טַאטֶע דַיין רֹאשׁ יְשִׁיבָה.

...

אַז מֶען הֶערְט נִישְׁט אוֹיף דִי עֲבֵירוֹת, קֶען קוּמֶען בִּיטֶערֶע מַחְלוֹת

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - ג' פַּרְשַׁת יִתְרוֹ, שׁוֹבָבִי"ם, כ"א שְׁבַט, שְׁנַת תשפ"ד לִפְרָט קָטָן

...

אִיךְ הָאבּ גֶעהֶערְט דִי מֶעסֶעדְזְשׁ, עֶס אִיז מִיר שְׁלֶעכְט גֶעוָוארְן, אִיךְ הָאבּ גֶעמֵיינְט אִיךְ פַאל חַלָשׁוּת... וִוי קֶען זַיין אַזַא זַאךְ, אַ וַוייבְּל זָאל גֵיין אוּנְטֶערְן מַאנְ'ס רוּקְן רֶעדְן מִיט אַ פְרֶעמְדֶער מַאן... הֶענְט און פוּס צִיטֶערְן מִיר, אִיךְ וֵוייס נִישְׁט וָואס צוּ טוּן.

זָאג פַאר דִי וַוייבְּל, אָדֶער טוּט זִי תְּשׁוּבָה, זִי לָאזְט אָפּ דִי עֶקְלְדִיגֶע גְרוֹילִיגֶע זַאךְ פוּן רֶעדְן מִיט אַ פְרֶעמְדֶער מַאן אוּנְטֶערְן מַאנְ'ס רוּקְן - וֶועט דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אִיר מוֹחֵל זַיין, און אַז נִישְׁט - קֶען אָנְקוּמֶען אַ בִּיטֶערֶע מַחֲלָה וָואס מֶען עֶנְדִיגְט דָאס לֶעבְן אִין שְׁפִּיטָאל; וַוייל אוֹיף אַלֶעס אִיז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער מַאֲרִיךְ אַף, עֶר וַוארְט, אוֹיסֶער אוֹיף זְנוּת (בְּרֵאשִׁית רַבָּה כו, ה).

אִיךְ הָאבּ גֶעהֶערְט דִי מֶעסֶעדְזְשׁ אֵיידֶער אִיךְ הָאבּ גֶעטַאנְצְן מִצְוָה טַאנְץ בַּיי אַ חֲתוּנָה אִין יְשִׁיבָה, אִיךְ הָאבּ נִישְׁט גֶעהַאט כֹּחַ צוּ טַאנְצְן פוּן הֶערְן אַזַא מַעֲשֶׂה.

אִיךְ דַארְף מְקַצֵּר זַיין, אִיךְ הָאבּ נִישְׁט קַיין כֹּחַ.

...

יְיַשֵּׁר כֹּחַ פַארְ'ן מִיךְ אַרַיינְגֶעמֶען מִיט מַיין מִשְׁפָּחָה אוֹיף שַׁבָּת

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - ג' פַּרְשַׁת יִתְרוֹ, שׁוֹבָבִי"ם, כ"א שְׁבַט, שְׁנַת תשפ"ד לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד מַיינֶע טַייעֶרֶע, מִשְׁפַּחַת ... שֶׁיִּחְיוּ

אִיךְ בִּין אַייךְ שׁוּלְדִיג אַ גְרוֹיסְן יְיַשֵּׁר כֹּחַ פַארְן מִיךְ אַרַיינְגֶענֶעמֶען מִיט מַיין מִשְׁפָּחָה אוֹיף שַׁבָּת, צוּ קֶענֶען מִיטְהַאלְטְן דִי שֶׁבַע בְּרָכוֹת בַּיי מַיין זוּן שִׁמְעוֹן.

מִיר הָאבְּן זִיךְ גֶעשְׁפִּירְט זֵייעֶר בַּאקְוֶועם, מִיר הָאבְּן זֵייעֶר הֲנָאָה גֶעהַאט.

בִּזְכוּת הַכְנָסַת אוֹרְחִים זָאלְט אִיר זוֹכֶה זַיין צוּ שֵׁיינֶע עֶרְלִיכֶע גֶעזוּנְטֶע דוֹרוֹת, אוּן צוּ שֶׁפַע, בְּרָכָה וְהַצְלָחָה.

...

אַמָאל פְלֶעגְסְטוּ מִיר שְׁרַייבְּן דַיינֶע סִיוּמִים, הָאסְט מִיךְ אַזוֹי מְחַיֶּ' גֶעוֶוען, אִיךְ וַוארְט זָאלְסְט צוּרִיק אָנְהוֹיבְּן שְׁרַייבְּן דַיינֶע סִיוּמִים; וַוייל דָאס אִיז מַיין אֵיינְצִיגְסְטֶע טְרֵייסְט, צוּ זֶען מַיינֶע תַּלְמִידִים לֶערְנֶען אוּן עֶנְדִיגְן נָאךְ אַ מַסֶכְתָּא אוּן נָאךְ אַ מַסֶכְתָּא.

...

גֶעבּ פַאר יֶעדְן בָּחוּר גוּטֶע וֶוערְטֶער

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - ג' פַּרְשַׁת יִתְרוֹ, שׁוֹבָבִי"ם, כ"א שְׁבַט, שְׁנַת תשפ"ד לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד מַיין טַייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר, מְנַהֵל יְשִׁיבָה הֵיכַל הַקּוֹדֶשׁ קִרְיַת בְּרֶסְלֶב

שְׁטַארְק זִיךְ מִיט דַיין הֵיילִיגֶע אַרְבֶּעט, אוּן שְׁטַארְק דִי טַייעֶרֶע תַּלְמִידִים; לֵייג אַרַיין אִין זֵיי אַ בְּרֶען אוּן אַ לִיבְשַׁאפְט צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוּן צוּ דִי תּוֹרָה.

גֶעדֶענְק וָואס אִיךְ הָאבּ דִיר גֶעבֶּעטְן פַאר צְוַואנְצִיג יָאר צוּרִיק וֶוען אִיךְ הָאבּ דִיךְ גֶענוּמֶען זָאלְסְט מִיר הֶעלְפְן אִין דִי יְשִׁיבָה ... מִיט דִי בָּחוּרִים, הָאסְט מִיךְ גֶעפְרֶעגְט וָואס אִיז דַיין פְלִיכְט, הָאבּ אִיךְ דִיר גֶעזָאגְט: "אֵיין זַאךְ דַארְף אִיךְ

פוּן דִיר, זָאלְסְט גֶעבְּן יֶעדְן בָּחוּר גוּטֶע וֶוערְטֶער, סַיי פְּרִיוַואט אוּן בַּאזוּנְדֶער בָּרַבִּים, אוּן בְּמֶשֶׁךְ דִי וָואךְ זָאלְסְטוּ כַאפְּן אַ שְׁמוּעֶס מִיט יֶעדְן בָּחוּר״.

דִי בַּקָּשָׁה בֶּעט אִיךְ יֶעצְט פוּן פְּרִישׁ, אִיךְ דַארְף נִישְׁט קַיין מְנַהֵל צוּ גֶעבְּן פְּסָקִים, אִיךְ דַארְף דִיךְ פַאר חִיזוּק; יֶעדֶער בָּחוּר זָאל בַּאקוּמֶען גוּטֶע וֶוערְטֶער אוּן אַ וַוארֶעמֶע שְׁמֵייכְל.

אִיךְ דַארְף מְקַצֵּר זַיין.

...

זַיי אַ הֶעלְד, בֶּעט זִיךְ אִיבֶּער מִיט דַיין וַוייבּ

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - ג׳ פַּרְשַׁת יִתְרוֹ, שׁוֹבָבִי״ם, כ״א שְׁבַט, שְׁנַת תשפ״ד לִפְרָט קָטָן לְכָבוֹד מַיין טֵייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר, קִרְיַת בְּרֶסְלֶב

אִיךְ ווִיל דִיךְ מְחַזֵּק זַיין זָאלְסְט לֶעבְּן מִיט דַיין וַוייבּ בְּשָׁלוֹם אוּן מִיט לִיבְּשַׁאפְט. הָאסְט אַ וואוֹילֶע וַוייבּ, רֶעד צוּ אִיר שֵׁיין מִיט דֶּרֶךְ אֶרֶץ, אַזוֹי וִוי אַ בְּרֶסְלֶבְ׳עֶר חָסִיד רֶעדְט; אֲפִילוּ זִי הָאט דִיךְ בַּא׳עַוָולְה׳ט - זָאלְסְט נָאכְאַלְץ שֵׁיין רֶעדְן צוּ אִיר.

טוּ מִיר דִי טוֹבָה, מַאךְ מִיר דִי טוֹבָה; וִוי נִישְׁט הָאסְטוּ בַּאקוּמֶען פוּן מִיר עֶפֶּעס גוּטְס, אִיךְ הָאבּ זִיךְ אָפְּגֶעגֶעבְּן מִיט דִיר אִין יְשִׁיבָה אוּן שְׁפֶּעטֶער, אִיךְ הָאבּ דִיךְ לִיבּ, אִיךְ בֶּעט נָאר דִי אֵיין זַאךְ, זָאלְסְט רֶעדְן שֵׁיין צוּ דַיין וַוייבּ אוּן אִיר מְכַבֵּד זַיין; וַוייל אִיךְ וֶוער קְרַאנְק צוּ הֶערְן אַז מֶען קְרִיגְט זִיךְ, עֶס קָאסְט מִיר אַ שְׁטִיק גֶעזוּנְט. אִיךְ זָאג דִיר דֶעם אֱמֶת, יֶעדֶעס מָאל אִיךְ בַּאקוּם אַ טֶעלֶעפָאן רוּף פוּן אַ פָּארְפָאלְק אַז מֶען קְרִיגְט זִיךְ - וֶוער אִיךְ שְׁוַואךְ.

זַיי אַ הֶעלְד, בֶּעט זִיךְ אִיבֶּער אוּן הַאלְט נִישְׁט קַיין רוּגְזָא, מִישׁ אַרִיבֶּער דֶעם בְּלֶעטְל אוּן הוֹיבּ אָן אַ פְּרִישֶׁע בְּלַאט אִין לֶעבְּן.

הַלְוַואי וֶועסְטוּ אָנְנֶעמֶען מַיינֶע וֶוערְטֶער פוּן הַארְץ אוּן לֶעבְּן בְּשָׁלוֹם אוּן מִיט לִיבְּשַׁאפְט.

פוּן דַיין רֹאשׁ יְשִׁיבָה וָואס לִיבְּט דִיךְ זֵייעֶר.

...

אִיךְ בִּין דִיר זֵייעֶר מַכִּיר טוֹבָה פַּארְן לֶערְנֶען מִיט מַיינֶע טֵייעֶרֶע קִינְדֶער

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - ג' פַּרְשַׁת יִתְרוֹ, שׁוֹבָבִי"ם, כ"א שְׁבַט, שְׁנַת תשפ"ד לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד מַיין טֵייעֶרֶער לִיבֶּער ... נֵרוֹ יָאִיר

אִיךְ דַאנְק דִיךְ פוּן דִי טִיפֶענִישׁ פוּן מַיין הַארְץ פַּארְן לֶערְנֶען מִיט מַיינֶע קִינְדֶער. אִיךְ וֵוייס עֶס אִיז נִישְׁט גְרִינְג צוּ זַיין אַ מְלַמֵד, אִיךְ וֵוייס גָאר גוּט וָואס אַ מְלַמֵד גֵייט אַרִיבֶּער, אִיךְ אַלֵיינְס בִּין שׁוֹין צְוָואנְצִיג יָאר אַ מְלַמֵד פַאר בָּחוּרִים; עֶס אִיז גָאר שְׁוֶוער דִי אַרְבֶּעט, אָבֶער פוּן דִי אַנְדֶערֶע זַייט - זָאלְסְטוּ וִויסְן - אַז עֶס לוֹינְט זִיךְ, וַוייל יֶעדֶער אֵיינֶער אוֹיף דִי וֶועלְט מוּטְשֶׁעט זִיךְ, אֲפִילוּ דִי גְרוֹיסֶע עֲשִׁירִים מוּטְשֶׁען זִיךְ זֵייעֶר, זֵיי הָאבְּן אַזוֹיפִיל צַעַר אוּן פְּלָאג.

אִיךְ בִּין דִיר זֵייעֶר מַכִּיר טוֹבָה פַּארְן זִיצְן טָאג נָאךְ טָאג מִיט מַיינֶע טֵייעֶרֶע קִינְדֶער, אִיךְ בֶּעט זֵייעֶר דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן זֵיי זָאלְן מַצְלִיחַ זַיין, זֵיי זָאלְן לֶערְנֶען, זֵייעֶר קָאפּ אוּן הַארְץ זָאל זִיךְ עֶפֶענֶען פַאר דִי תּוֹרָה.

דֶערְצֵייל זֵיי מַעֲשִׂיוֹת פוּן צַדִיקִים; וֶועט זִיךְ עֶפֶענֶען זֵייעֶר הַארְץ אוּן זֵיי וֶועלְן אוֹיךְ אָנְהוֹיבְּן בֶּענְקֶען צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

פוּן דַיין רֹאשׁ יְשִׁיבָה וָואס הָאט דִיךְ לִיבּ בְּאַהֲבַת נֶפֶשׁ, אוּן אִיז דִיר זֵייעֶר מַכִּיר טוֹבָה.

...

בֵּיידֶע, סַיי דִי חֲתוּנָה אוּן סַיי דִי בְּרִית, הָאבְּן גֶעקָאסְט דִי זֶעלְבֶּע

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד' פַּרְשַׁת יִתְרוֹ, שׁוֹבָבִי"ם, כ"א שְׁבַט, שְׁנַת תשפ"ד לפ"ק

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר

דִי וָואךְ שַׁבָּת וֶועל אִיךְ זַיין אִין ווִילְיַאמְסְבּוּרְג אוּן אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם דִי קוּמֶענְדִיגֶע וָואךְ - שַׁבָּת פַּרְשַׁת מִשְׁפָּטִים - פָאר אִיךְ אַוֶועק פַאר שַׁבָּת מִיט צֶען אִינְגֶעלַייט וָואס הֶעלְפְן מִיר צוּ קֶענֶען צָאלְן דִי מְלַמְדִים. מִיר אִיז נִישְׁט גְרִינְג אַוֶועק צוּ פָארְן פוּן שְׁטוּב, מִיר אִיז דִי גֶעשְׁמַאקְסְטֶע זַאךְ צוּ זַיין שַׁבָּת

אִין שְׁטוּב מִיט מַיין מִשְׁפָּחָה, אָבֶּער אִיךְ דַארְף דָאס טוּן צוּ קֶענֶען דֶעקְן דִי מְלַמְּדִים אוּן אַיינְגֶעשְׁטֶעלְטֶע צוּ צָאלְן אִין צַייט.

אִיךְ וְויל דִיךְ מְחַזֵּק זַיין זָאלְסְט לֶערְנֶען דֶעם בְּלַאט גְמָרָא, הַיינְט אִיז דִי דַף בָּבָא קַמָּא דַף צ. מִיר גֵייעֶן שׁוֹין עֶנְדִיגְן דִי מַסֶּכְתָּא, אִיךְ וְויל אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם מַאכְן אַ שֵׁיינֶע סִיוּם פַאר דִי גַאנְצֶע קְהִילָּה לֵיל שִׁישִׁי פַּרְשַׁת כִּי תִשָּׂא, אַ סִיוּם מַסֶּכֶת בָּבָא קַמָּא, אוּן בְּעִיקָר מְחַזֵּק זַיין צוּ אָנְהֵייבְּן מַסֶּכֶת בָּבָא מְצִיעָא; וַוייל אִיךְ זֶע וִוי אִינְגֶעלַייט פְּלָאגְן זִיךְ אַזוֹי פַאר פַּרְנָסָה, וְויפִיל מֶען דְרֵייט, מֶען פְּרוּבִּירְט צוּ מַאכְן אַפָּאר דָאלֶער - פַארְלִירְט מֶען אוּן מֶען זִינְקְט אִין חוֹבוֹת, אִיךְ הֶער פוּן גְרוֹיסֶע בִּיזְנֶעסְלַייט אַז זֵייעֶר גַאנְצֶע בִּיזְנֶעס אִיז אַ גְרוֹיסֶע בַּאלָאן, אַלֶעס אִיז חוֹבוֹת מִיט שְׁרֶעקְלִיכֶע רִיבִּית, אִיז דָאךְ מַמָּשׁ אַ שָׁאד מֶען זָאל נִישְׁט לֶערְנֶען יֶעדְן טָאג דִי בְּלַאט גְמָרָא; דָאס אִיז יָא, דָאס בְּלַייבְּט, דָאס גֶעבְּט פַּרְנָסָה, גְמָרָא גֶעבְּט שַׁלְוַת הַנֶּפֶשׁ.

נֶעכְטְן אִיז גֶעוֶוען אַ חֲתוּנָה אִין יְשִׁיבָה, אוֹיךְ אַ בְּרִית; בֵּיידֶע, סַיי דִי חֲתוּנָה אוּן סַיי דִי בְּרִית - הָאבְּן גֶעקָאסְט דִי זֶעלְבֶּע, דִי בְּרִית אוּן דִי חֲתוּנָה זֶענֶען בֵּיידֶע גֶעוֶוען פוּל מִיט טַעַם. דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן מִיר זָאלְן קֶענֶען חֲתוּנָה מַאכְן אוּנְזֶערֶע קִינְדֶער אָן קַיין חוֹבוֹת נָאר מִיט שִׂמְחָה.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

וֶוער לֶעבְּט דִי רוּאִיגֶע לֶעבְּן מִיט מְנוּחָה וְשַׁלְוָה?

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד' פַּרְשַׁת יִתְרוֹ, שׁוֹבָבִ"ים, כ"א שְׁבַט, שְׁנַת תשפ"ד לפ"ק

לְכָבוֹד מַיין טַייעֶרער ... נֵרוֹ יָאִיר

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

וָואס זָאל אִיךְ דִיר זָאגְן, וָואלְסְטוּ גֶעוִויסְט וָואס טוּט זִיךְ אִין דִי וֶועלְט, בַּיי דִי עֲשִׁירִים, בַּיי דִי גְבִירִים - וִוי זֵיי קְרֶעכְצְן מִיט חוֹבוֹת, מִיט גְרוֹיסֶע הַלְוָואוֹת, זֵיי הָאבְּן נִישְׁט קַיין מְנוּחָה, זֵייעֶר גַאנְצֶע לֶעבְּן אִיז דַאֲגוֹת - וָואלְסְטוּ זִיךְ גֶעפְרֵייט אַז דַיין לֶעבְּן אִיז פוּל מִיט גוּטֶע זַאכְן; דוּ זִיצְט מִיט תִּינוֹקוֹת

שֶׁל בֵּית רַבָּן רוֹב טָאג, דוּ לֶערְנְסְט תּוֹרָה אוּן דוּ בִּיסְט עוֹסֵק אִין תִּיקּוּן הָעוֹלָם.

פָּארִיגֶע וָואךְ בִּין אִיךְ גֶעזִיצְן אַ מִיטִינְג מִיט גְרוֹיסֶע סוֹחֲרִים, גְרוֹיסֶע בִּיזְנֶעסְלַייט, זֵיי הָאבְּן מִיר דֶערְצֵיילְט וָואס טוּט זִיךְ אָפּ אִין עוֹלָם הַמִּסְחָר, ווִי מֶען דְרֵייט מִיט גְרוֹיסֶע הַלְוָאוֹת, מִיט בִּיטֶערֶע שְׁרֶעקֶעדִיגֶע פְּרָאצֶענְטְן, פְּרֶעג אִיךְ זֵיי: "זָאגְט מִיר, אוֹיבּ אַלֶעס אִיז אַ גְרוֹיסֶע בְּלָאף, אַ לִיגְנְט, נוּ וֶוער הָאט יָא דִי לֶעבְּן? וֶוער הָאט דִי מְנוּחָה וְשַׁלְוָה?" זָאגְן זֵיי מִיר, פֶּה אֶחָד: "דִי מְלַמְּדִים אוּן כּוֹלֵל אִינְגֶעלַייט"; שֵׁבֶט לֵוִי הָאט עֶס, שֵׁבֶט לֵוִי - זֵיי לֶעבְּן דִי רוּאִיגֶע לֶעבְּן מִיט מְנוּחָה וְשַׁלְוָה.

זַיי קֵיינֶעם נִישְׁט מְקַנֵּא, זַיי מְקַנֵּא נָאר דֶעם עֶרְלִיכְן אִיד.

...

פוּן תַּעֲנִיתִים הָאט דֶער סַמֶ"ךְ מֶ"ם נִישְׁט אַזוֹי מוֹרָא, ווִי פוּן שִׂמְחָה

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ה' פַּרְשַׁת יִתְרוֹ, שׁוֹבָבִי"ם, כ"ב שְׁבַט, שְׁנַת תשפ"ד לפ"ק

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר

הַיינְט אִיז גֶעוֶוען אַ בְּרִית אִין יְשִׁיבָה, בַּיי אַ קִינְד פוּן לִיפָּא נֵרוֹ יָאִיר, עֶר הָאט אַ נָאמֶען גֶעגֶעבְּן נַחְמָן נָתָן. בַּיי דִי סְעוּדָה הָאבּ אִיךְ אִיבֶּער גֶע'חַזֶר'ט וָואס מוֹהֲרַ"ש זָאגְט, מֶען ווִינְטְשְׁט: "כְּשֵׁם שֶׁנִּכְנַס לִבְרִית כֵּן יִכָּנֵס לַתּוֹרָה וּלַחוּפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים", ווייל חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (שַׁבָּת קל.): "עֲדַיִין עוֹשִׂין אוֹתָהּ בְּשִׂמְחָה", דִי מִצְוָה פוּן בְּרִית מִילָה טוּעֶן אַלֶע מִיט אַ גְרוֹיסֶע שִׂמְחָה, אַנְדֶערְשׁ ווִי אַנְדֶערֶע מִצְוֹת - ווייל מֶען הָאט דָאס מְקַבֵּל גֶעוֶוען מִיט שִׂמְחָה; דָאס אִיז דִי בְּרָכָה וָואס מֶען ווִינְטְשְׁט דֶעם קִינְד, אַזוֹי ווִי דִי בְּרִית אִיז גֶעטוּן גֶעוָוארְן מִיט שִׂמְחָה, מִיט שָׁלוֹם - אַזוֹי זָאלְסְטוּ זוֹכֶה זַיין אַ גַאנְץ לֶעבְּן, אַלֶע מִצְוֹת אוּן אוֹיךְ דִי חֲתוּנָה, זָאל אַלֶעס זַיין מִיט שִׂמְחָה.

מִיר הָאבְּן אִיבֶּערְגֶע'חַזֶר'ט וָואס מוֹהֲרַ"ש שְׁרַייבְּט, אַז עֶס אִיז גְרִינְגֶער פַּאר אַ מֶענְטְשׁ צוּ פַּאסְטְן אוּן זִיךְ מְסַגֵּף זַיין - ווִי זַיין פְרֵיילִיךְ אַז מֶען אִיז אַ אִיד אוּן מֶען טוּט מִצְוֹת; זַיין פְרֵיילִיךְ אִיז דִי שְׁוֶוערְסְטֶע זַאךְ, דֶער סַמֶ"ךְ מֶ"ם

צִיטֶערְט פוּן שִׂמְחָה, שִׂמְחָה הַרְגֶ'עט אִים, שִׂמְחָה שֶׁחְט אִים אָפּ אִינְגַאנְצְן; פוּן פַאסְטְן הָאט עֶר נִישְׁט מוֹרָא, וַוייל דָאס אִיז נִישְׁט סוֹף פָּסוּק, קֶען זַיין נָאכְן פַאסְטְן זָאל מֶען זִיךְ אוֹיפְרֶעגְן אוּן זִיךְ קְרִיגְן; אִיךְ הָאבּ גֶעזֶען מֶענְטְשְׁן וָואס פַאסְטְן אוּן טְשֶׁעפֶּען דִי וַוייבּ כְּאֶחָד הָרֵיקִים, אִיז וָואס הֶעלְפְט פַאסְטְן? אַזוֹי אוֹיךְ אַנְדֶערֶע סָארְט סִיגוּפִים אִיז נִישְׁט שְׁלֵימוּת, וַוייל קֶען זַיין דֶער מֶענְטְשׁ גֵייט אַרוּם מִיט גַאֲוָה, עֶר טְרַאכְט וִוי גְרוֹיס עֶר אִיז מִיטְן מַאכְן סִיגוּפִים, אַנְדֶערְשׁ אִיז וֶוען מֶען פְרֵייט זִיךְ מִיט שֶׁלֹּא עָשַׂנִי גּוֹי, מֶען פְרֵייט זִיךְ אַז מֶען טוּט מִצְוֹת; דָאס פַארְבְּרֶענְט אַלֶע קְלִיפּוֹת, דָאס אִיז דִי הֶעכְסְטֶע זַאךְ; דֶערִיבֶּער אִיז דָאס זֵייעֶר שְׁוֶוער.

הַיינְט נַאכְט וֶועט זַיין דִי וֶועכְנְטְלִיכֶע לֵיל שִׁישִׁי שִׁיעוּר, קוּם זִיךְ מְחַזֵק זַיין מִיט דִי עֵצוֹת פוּן רֶבִּי'ן. דִי וָואךְ אִיז שַׁבָּת קַבָּלַת הַתּוֹרָה, מֶען גֵייט פוּן פְרִישׁ מְקַבֵּל זַיין דִי תּוֹרָה, קְרִיאָה מְעוֹרֵר הַזְּמַן, עֶס אִיז אַ צַייט וָואס מֶען קֶען פוּנְדָאסְנַיי אָנְהוֹיבְּן לֶערְנֶען דִי הֵיילִיגֶע תּוֹרָה, מֶען דַארְף נָאר טוּן וָואס יִתְרוֹ הָאט גֶעטוּן, יִתְרוֹ אִיז גֶעקוּמֶען צוּ פָארְן צוּם צַדִיק, עֶר הָאט אוֹיךְ גֶעוָואלְט זוֹכֶה זַיין צוּ וָואס מֶען אִיז זוֹכֶה בַּיי אַ צַדִיק, צוּ לֶערְנֶען אוּן צוּ דַאוֶוענֶען אוּן צוּ לֶעבְּן מִיטְן אֵייבֶּערְשְׁטְן.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

עֶס אִיז נִישְׁט גוּט אַז יוּנְגֶע קָאפְּלֶעךְ זָאלְן זִיךְ צוּזַאמְקוּמֶען

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב' פַּרְשַׁת מִשְׁפָּטִים, שׁוֹבבִי"ם, כ"ו שְׁבַט, שְׁנַת תשפ"ד לִפְרָט קָטָן

לִכְבוֹד מַיין טַייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר, קִרְיַת בְּרֶסְלֶב

אִיךְ ווִיל דִיר זֵייעֶר בֶּעטְן זָאלְסְט נִישְׁט גֵיין פְרַייטָאג צוּ נַאכְטְס מִיט דַיין וַוייבּ צוּ בָּאטֶעס וָואס יוּנְגֶע קָאפְּלֶעךְ קוּמֶען זִיךְ צוּזַאם, עֶס אִיז נִישְׁט קַיין גוּטֶע זַאךְ, עֶס אִיז נִישְׁט גֶעזוּנְט; בְּלַייבּ אִין שְׁטוּב מִיט דַיין וַוייבּ פְּרִיוָואט בִּקְדוּשָׁה וּבְטָהֳרָה.

דִי שְׁטֶעטְל הָאבּ אִיךְ גֶעבּוֹיט עֶס זָאל זַיין אַ פְּלַאץ פַאר יִרְאַת שָׁמַיִם, אִינגֶעלַייט זָאלְן קֶענֶען לֶעבְּן מִיט דִי וַוייבּ הֵיילִיג און רֵיין, יֶעצְט אַז אִיךְ הֶער אַז מֶען קוּמְט זִיךְ צוּזַאם אִינְאֵיינֶעם קָאפְּלְס - מַאכְט מִיר דָאס טְרַאכְטְן ׳אַ שָׁאד מַיין הָארֶעוַואנְיֶע׳, עֶס מַאכְט מִיר טְרַאכְטְן פוּן אָפְּלָאזְן רֶעדְן מִיט תַּלְמִידִים און אוֹיפְהֶערְן אַוֶועק גֶעבְּן מַיין צַייט פַאר דֶעם.

אִיךְ בֶּעט דִיר זֵייעֶר, גֵיי נִישְׁט אַרַיין אִין אַ פְּרֶעמְדֶע שְׁטוּבּ; אַז עֶס אִיז דִיר אוּמֶעטִיג אִין שְׁטוּבּ (בָּאוֹרְד) - קֶענְסְטוּ גֵיין צוּ דַיינֶע עֶלְטֶערְן, אָדֶער צוּ דַיין וַוייבְּ׳ס עֶלְטֶערְן, אָדֶער צוּ אַ זֵיידֶע אָדֶער אַ בַּאבֶּע, אָבֶּער נִישְׁט צוּ קַיין חֲבֵרִים, עֶס אִיז אַ גְרוֹיסֶע סַכָּנָה; עֶס זֶעט אוֹיס ווִי אַ נִישְׁט שְׁלֶעכְטֶע זַאךְ, אָבֶּער עֶס עֶנְדִיגְט זִיךְ זֵייעֶר בִּיטֶער.

בִּיטֶע מִיר צוּרִיק שְׁרַייבְּן אַז דוּ גֵייסְט לֶעבְּן פְּרִיוַואט מִיט דַיין וַוייבּ, און נִישְׁט אַרַיינְמִישְׁן קַיין חֲבֵרִים אִין דַיין לֶעבְּן.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

מֶען דַארְף צוּקוּמֶען צוּם רֶבִּינְ׳ס עֵצוֹת אוֹיף חִינוּךְ

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב׳ פַּרְשַׁת מִשְׁפָּטִים, שׁוֹבָבִ״ים, כ״ו שְׁבַט, שְׁנַת תשפ״ד לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד מַיין טֵייעֶרֶער לִיבֶּער ... נֵרוֹ יָאִיר, יְרוּשָׁלַיִם

יֶעצְט אִיז גֶעוָוארְן אַ יָאר פוּן וֶוען דוּ הָאסְט אָנְגֶעהוֹיבְּן אַרוֹיסְגֶעבְּן דֶעם הֶערְלִיכְן גִּלְיוֹן ׳שִׁיעוּרֵי חִינוּךְ׳. דֶער גִּלְיוֹן הָאט גֶעמַאכְט אַ גְרוֹיסֶע מַהְפֵּכָה אִין דִי וֶועלְט; אֲפִילוּ דִי וָואס ווִילְן נִישְׁט אַרַיינְנֶעמֶען אִין הַאנְט אַ בְּרֶסְלֶבְ׳עֶ צֶעטְל- אָבֶּער דֶעם גִּלְיוֹן נֶעמְט מֶען יָא, וַוייל אַלֶע דַארְפְן עֵצוֹת אוֹיף חִינוּךְ; אַלֶע זֶענֶען פַארְלוֹירְן אִין דֶעם עִנְיָן.

זַיי מַמְשִׁיךְ מִיט דִי הֵיילִיגֶע אַרְבֶּעט, שְׁטַארְק זִיךְ בְּיֶתֶר שְׂאֵת וּבְיֶתֶר עוֹז, וַוייל דִי וֶועלְט דַארְף רַחֲמֵי שָׁמַיִם; עֶס בְּלָאזְט לִינְקֶע ווִינְטְן, און דִי חִינוּךְ פוּן אוּנְזֶערֶע קִינְדֶער אִיז אִין אַ סַכָּנָה, מֶען דַארְף הָאבְּן דֶעם רֶבִּינְ׳ס עֵצוֹת און

שֵׂכֶל וִוי אַזוֹי מְחַנֵךְ צוּ זַיין דִי קוּמֶענְדִיגֶע דוֹרוֹת מִיט יִרְאַת שָׁמַיִם אוּן קְדוּשָׁה וְטָהֳרָה.

עֶס אִיז ווִיכְטִיג זָאלְסְט גֶעבְּן פַּאר הָאַבְרֵךְ יִצְחָק שְׁמוּאֵל נֵרוֹ יָאִיר דֶעם גִלְיוֹן עֶר זָאל אַרִיבֶּערְגֵיין דִי גִלְיוֹן אֵיידֶער מֶען דְרוּקְט דָאס, עֶס זָאל נִישְׁט אַרוֹיסְקוּמֶען קַיין מִכְשׁוֹלוֹת.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

עֶס פַּאסְט נִישְׁט פַּאר אִידִישֶׁע קִינְדֶער צוּ שְׁרַייבְּן אוֹיף וֶוענְט

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב' פַּרְשַׁת מִשְׁפָּטִים, שׁוֹבְבִי"ם, כ"ו שְׁבַט, שְׁנַת תשפ"ד

לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד מַיין טַייעֶרער ... נֵרוֹ יָאִיר

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דִי בִּילְדֶער פוּן דִי נֵייעֶ טִירְן אִין דִי בֵּית פֵּיגָא, עֶס אִיז הֶערְלִיךְ שֵׁיין, אַ גְרוֹיסְן יְיַשֵׁר כֹּחַ פַּאר אַלֶעס וָואס דוּ טוּסְט צוּ הֶעלְפְן דִי מוֹסָד.

אִיךְ ווִיל דִיר בֶּעטְן, אִיךְ הָאבּ בַּאמֶערְקְט אוֹיפְן בִּילְד אַז אוֹיף דִי וַואנְט נֶעבְּן דִי אַרַיינְגַאנְג אִיז אָנְגֶעשְׁרִיבְּן גְרַאפִּיטִי מִיט אִידִישֶׁע אוֹתִיוֹת, עֶס זֶעט מִיר אוֹיס אַז מֵיידְלֶעךְ הָאבְּן דָאס גֶעטוּן. ווִיל אִיךְ דִיר בֶּעטְן צְוֵויי זַאכְן, אֵיינְס זָאלְסְט ווַייזְן פַּאר דִי מְנַהֶלֶת דִי זַאךְ, עֶס פַּאסְט נִישְׁט פַּאר אִידִישֶׁע קִינְדֶער צוּ שְׁרַייבְּן אוֹיף וֶוענְט, אוּן זִיכֶער נִישְׁט שָׁאדְן מַאכְן הַקֹּדֶשׁ גֶעלְט, צְוֵויטְנְס, פֶּעינְט אָפּ דִי גַאנְצֶע וַואנְט אַז מֶען זָאל נִישְׁט זֶען דִי גְרַאפִּיטִי, עֶס זָאל זַיין שֵׁיין.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

וואו איז די הַבְטָחָה פון די הֵיילִיגֶע תּוֹרָה?

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג׳ פַּרְשַׁת מִשְׁפָּטִים, שׁוֹבְבִי"ם, כ"ז שְׁבַט, שְׁנַת תשפ"ד לִפְרָט קָטָן

מָרַת ... תִּחְיֶ׳

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דִי פְּרַאגֶע.

אַז אַייעֶר בָּחוּר פְּרֶעגְט אַייךְ: "וָואס אִיז פְּשַׁט, עֶס שְׁטֵייט דָאךְ אִין דִי תּוֹרָה (שְׁמוֹת כ, יא): 'כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמֶּךָ, לְמַעַן יַאֲרִכוּן יָמֶיךָ', אִיז ווִי קֶען זַיין אַז טַאטִי - וָואס הָאט אַזוֹי מְכַבֵּד גְעוֶוען זַיין טַאטֶע - אִיז גֶעשְׁטָארְבְּן אַזוֹי יוּנְג?" עֶר פְּרֶעגְט: "ווִי קֶען זַיין עֶס שְׁטֵייט אִין דִי תּוֹרָה אֵיין זַאךְ אוּן מֶען זֶעט עֶס אִיז נִישְׁט אַזוֹי?" אִיר ווִילְט ווִיסְן וָואס אִים צוּ עֶנְטְפֶערְן.

חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה דֶערְצֵיילְן (חוּלִין קמב.) עֶס אִיז גֶעוֶוען אַ תַּנָא וָואס אִיז גֶעוָוארְן אַן אַפִּיקוֹרֶס, ווַייל עֶר הָאט גֶעזֶען ווִי אֵיינֶער בֶּעט זַיין זוּן: "קְרִיךְ אַרוֹיף אוֹיפְן בּוֹים, בְּרֶענְג מִיר פֵייגְלֶעךְ צוּ עֶסְן", דֶער קִינְד אִיז אַרוֹיפְגֶעקְרָאכְן אוֹיפְן בּוֹים אוּן גֶעטוּן סֵיי דִי מִצְוָה פוּן כִּיבּוּד אָב אוּן סֵיי דִי מִצְוָה פוּן שִׁלּוּחַ הַקֵּן, עֶר הָאט אַוֶועקְגֶעשִׁיקְט דִי מַאמֶע פֵייגְל, אוּן פְּלוּצְלוּנְג אִיז עֶר אַרָאפְּגֶעפַאלְן אוּן גֶעשְׁטָארְבְּן; הָאט עֶר גֶעפְרֶעגְט, ווִי קֶען זַיין אֵיינֶער וָואס טוּט כִּיבּוּד אָב, וָואס דִי תּוֹרָה זָאגְט לְמַעַן יַאֲרִכוּן יָמֶיךָ, דוּ וֶועסְט לַאנְג לֶעבְן, אוּן אוֹיךְ טוּט עֶר דִי מִצְוָה פוּן שִׁלּוּחַ הַקֵּן וָואס דִי תּוֹרָה זָאגְט אוֹיךְ בַּיי דִי מִצְוָה דוּ וֶועסְט לַאנְג לֶעבְן - "הֵיכָן אֲרִיכוּת יָמָיו שֶׁל זֶה, וְהֵיכָן טוֹבָתוֹ שֶׁל זֶה", ווִי אִיז דִי הַבְטָחָה פוּן דִי תּוֹרָה? הָאט עֶר אָפְּגֶעלָאזְט דִי אִידִישֶׁע וֶועג אוּן גֶעוָוארְן אַן אַפִּיקוֹרֶס.

דִי הֵיילִיגֶע חֲכָמִים זָאגְן אוּנְז אַז דָאס גֵייט אַרוֹיף אוֹיף דִי נְשָׁמָה אִין גַן עֵדֶן; דֶער וָואס טוּט דִי מִצְוָה פוּן כִּיבּוּד אָב אוּן אַזוֹי אוֹיךְ דִי מִצְוָה פוּן שִׁלּוּחַ הַקֵּן - דֶער וֶועט לֶעבְן אַ לַאנְגֶע לֶעבְן אִין גַן עֵדֶן, עֶר וֶועט בַּאקוּמֶען זֵייעֶר אַסַאךְ שְׂכַר אִין עוֹלָם הַבָּא; זָאגְט פַאר אַייעֶר בָּחוּר וָואס דִי הֵיילִיגֶע חֲכָמִים דַרְשְׁנֶ׳עְן, אוּן אַז טַאטִי הָאט מְכַבֵּד גֶעוֶוען מִיט זַיין גַאנְצֶע הַארְץ זֵיידִי - הָאט עֶר יֶעצְט גְרוֹיס שְׂכַר.

רֶעדְט אַסַאךְ צוּ דִי קִינְדֶער פוּן אֱמוּנָה, זֵיי זָאלְן ווִיסְן אַז דֶעם

אֵייבֶּערְשְׁטְן קֶען מֶען נִישְׁט פַארְשְׁטֵיין, עֶס אִיז דָא אַסַאךְ קַשְׁיוֹת אוֹיפְן אֵייבֶּערְשְׁטְן אוּן דָאס אִיז גָאר זַיין שֵׁיינְקֵייט אוּן גְרוֹיסְקֵייט. דֶער תַּנָא וָואס הָאט גֶעהַאט דִי קַשְׁיָא וואו אִיז דִי אֲרִיכַת יָמִים אוֹיף כִּיבּוּד אָב וָאֵם, הָאט אוֹיךְ גֶעהַאט אַ קַשְׁיָא אוֹיף שְׂכַר וְעֹנֶשׁ; עֶר הָאט גֶעזֶען אֵיינֶע פוּן דִי הֵיילִיגֶע צַדִּיקִים פוּן דִי עֲשָׂרָה הֲרוּגֵי מַלְכוּת, ווִי אַ דָּבָר אַחֵר הַאלְט אִין מוֹיל דִי צִינְג פוּן רֶבִּי חֻצְפִּית הַמְתֻרְגְמָן, הָאט עֶר גֶעזָאגְט: ווִי קֶען זַיין 'פֶּה שֶׁהֵפִיק מַרְגָּלִיּוֹת' אַ מוֹיל וָואס הָאט גֶעלֶערְנְט אוּן גֶעדַאוֶוענְט, 'יְלַחוּךְ עָפָר' זָאל לִיגְן אִין דִי מִיסְט?! דָאס הָאט אִים גֶעמַאכְט עֶר זָאל אָפְּלָאזְן דִי תּוֹרָה וֶועג.

פְּרֶעגְלְט אִין דִי קִינְדֶער אֱמוּנָה; יֶעדֶע מָאל מֶען זִיצְט מִיט קִינְדֶער בַּיי אַ סְעוּדָה, בַּיי אַ פַארְבְּרֶענְג - רֶעדְט מֶען פוּן אֱמוּנָה; אַז דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן קֶען מֶען נִישְׁט פַארְשְׁטֵיין, מֶען חַזֶר'ט דִי וֶוערְטֶער פוּן רֶבִּי'ן וָואס זָאגְט (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק ב', סִימָן נב) דָאס וָואס עֶס אִיז דָא קַשְׁיוֹת אוֹיפְן אֵייבֶּערְשְׁטְן - אַזוֹי דַארְף צוּ זַיין, "וְכָךְ נָאֶה וְיָפֶה לוֹ", אוּן דָאס אִיז דִי שֵׁיינְקֵייט פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, ווַייל אוֹיבּ מִיר וָואלְטְן אַלֶעס פַארְשְׁטַאנֶען וָואלְט דָאךְ גֶעוֶוען זַיין שֵׂכֶל אַזוֹי ווִי אוּנְזֶער שֵׂכֶל - חַס וְשָׁלוֹם; קוּמְט אוֹיס אַז דָאס אִיז דֶער שֵׁיינְקֵייט פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אַז מִיר פַארְשְׁטֵייעֶן אִים נִישְׁט. אָבֶּער דֶער רֶבִּי הָאט אוֹיסְגֶעפִירְט: "ווָאוֹיל אִיז דֶעם וָואס הָאט נִישְׁט קַיין קַשְׁיוֹת אוֹיפְן אֵייבֶּערְשְׁטְן".

חַזֶר'ט מִיט דִי קִינְדֶער אֱמוּנָה, זֵיי זָאלְן זִיךְ דְרֵייעֶן צְווִישְׁן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ וָואס רֶעדְן נָאר אֱמוּנָה; ווִי מֶער מֶען חַזֶר'ט אֱמוּנָה - אִיז דָאס לֶעבְּן גוּט אוּן זִיס, אוּן אַז מֶען הָאט נִישְׁט קַיין אֱמוּנָה, אֲפִילוּ מֶען אִיז אַ לַמְדָן אוּן מֶען קֶען גוּט לֶערְנֶען - קֶען מֶען פְּלוּצְלוּנְג אַלֶעס אָפְּלָאזְן, מֶען זֶעט בַּיי אַסַאךְ שְׁטִיבֶּער אַ קִינְד פַאלְט אַוֶועק, מֶען ווָאוּנְדֶערְט זִיךְ 'וָואס קֶען דָאס זַיין? דָאס קִינְד אִיז גֶעוֶוען אַ גוּט קִינְד'; דֶער עֶנְטְפֶער אִיז, מֶען רֶעדְט נִישְׁט גֶענוּג פוּן אֱמוּנָה, אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער מַאכְט אַלֶעס, עֶר טוּט אַלֶעס - מִיט אַ פִּינְקְטְלִיכֶע חֶשְׁבּוֹן אוּן מִיר ווֵייסְן גָארְנִישְׁט.

זַייט מְחַזֵק דִי קִינְדֶער דִי יְתוֹמִים; זָאגְט זֵיי, מִיט יֶעדֶע וָוארְט תּוֹרָה אוּן יֶעדֶע וָוארְט תְּפִלָּה - מַאכְן זֵיי אַ נַחַת רוּחַ פַאר דִי נְשָׁמָה פוּן זֵייעֶר טַאטֶע.

מֶען קֶען זִיךְ נִישְׁט פָאְרשְׁטֶעלְן ווִי הוּנגֶערִיג אַ נְשָׁמָה אִיז, ווִי זֵיי זֶענֶען זִיךְ מְחַיֶ׳ מִיט יֶעדֶע גוּטֶע זַאךְ וָואס דִי קִינְדֶער טוּעֶן.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אִיר זָאלְט הָאבְן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

נֶעם זִיךְ פָאר צוּ שְׁנַיידְן דִי נֶעגְל יֶעדֶע וָואךְ לְכָבוֹד שַׁבָּת

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג׳ פַּרְשַׁת מִשְׁפָּטִים, שׁוֹבְבִי״ם, כ״ז שְׁבַט, שְׁנַת תשפ״ד
לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד מַיין טֵייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר

פָארִיגֶע וָואךְ הָאבּ אִיךְ זִיךְ גֶעטְרָאפְן מִיט אֵלִיָהוּ הַנָבִיא, צְוֵויי מָאל אִיז עֶר גֶעקוּמֶען אִין יְשִׁיבָה בַּיי אַ בְּרִית, אוּן בִּשְׁעַתְ׳ן זַיין סַנְדָק הָאבּ אִיךְ סְפֶּעצִיעֶל גֶעבֶּעטְן פַאר דִיר אוּן דַיין וַוייבּ, עֶר זָאל רַחְמָנוּת הָאבְן אוֹיף עֶנְק אוּן עֶנְק גֶעבְן זֶרַע שֶׁל קַיָימָא.

בִּיז דֶערְוַוייל זָאלְסְטוּ זִיךְ זֵייעֶר שְׁטַארְקְן, אִיךְ וֵויים אַז עֶס אִיז דִיר זֵייעֶר טוּנְקְל אוּן בִּיטֶער שְׁוֶוער - דָאךְ זָאלְסְטוּ זִיךְ שְׁטַארְקְן אוּן גְלֵייבְּן אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער וֶועט עֶנְק נִישְׁט פַארְלָאזְן.

נֶעם זִיךְ פָאר עֶפֶּעס טוּן לְכָבוֹד שַׁבָּת, צוּם בֵּיישְׁפִּיל, שְׁנַיידְן דִי נֶעגְל יֶעדֶע וָואךְ לְכָבוֹד שַׁבָּת; אַז מֶען אִיז מְכַבֵּד שַׁבָּת זֶעט מֶען יְשׁוּעוֹת.

...

לֵייג אַלֶע עֲבוֹדוֹת אִין דֶער זַייט אוּן נֶעם זִיךְ צוּ הַפָּצָה

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג׳ פַּרְשַׁת מִשְׁפָּטִים, שׁוֹבְבִי״ם, כ״ז שְׁבַט, שְׁנַת תשפ״ד
לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד מַיין טֵייעֶרֶער לִיבֶּער ... נֵרוֹ יָאִיר, לֶעיקְוָואד

אִיךְ בֶּענְק זִיךְ זֵייעֶר צוּ דִי מֶעסֶעדְזְשׁ וָואס דוּ פְלֶעגְסְט מִיר שִׁיקְן וֶועכֶנְטְלִיךְ יֶעדֶע עֶרֶב שַׁבָּת, אַ חֶשְׁבּוֹן ווִיפִיל גִלְיוֹנוֹת אוּן קוּנְטְרֵסִים דוּ הָאסְט אוֹיסְגֶעטֵיילְט אִין דִי שׁוּלְן אוּן אִין יְשִׁיבוֹת אִין לֶעיקְוָואד. אִיךְ וֵויים נִישְׁט

וָואס אִיז גֶעשֶׁען, אוֹיבּ דוּ הָאסְט אָפְּגֶעלָאזְט הֲפָּצָה, אָדֶער נָאר דִי מֶעסֶעדְזְשׁ שִׁיקְסְטוּ נִישְׁט.

בְּרוּדֶער, לָאז נִישְׁט אָפּ דִי הֲפָּצָה; וָואס וָואלְטְן מִיר גֶעטוּן אוֹיבּ מוֹהֲרָא״שׁ וָואלְט אָפְּגֶעלָאזְט דִי הֲפָּצָה, עֶר וָואלְט גֶעטוּן עֲבוֹדַת הַשֵּׁם אָן הֲפָּצָה, וְוִי וָואלְטְן מִיר גֶעוֶוען? וְוִי וָואלְטְן מִיר אוֹיסְגֶעזֶען...

לֵייג אַלֶע עֲבוֹדוֹת אִין דֶער זַייט און נֶעם זִיךְ צוּ הֲפָּצָה; קַיין גְרֶעסֶערְס פוּן דֶעם אִיז נִישְׁט פַארְהַאן.

...

הֲפָּצָה אִיז אוֹיךְ צוּ דֶערְנֶענְטֶערְן דִי נָאנְטֶע

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג׳ פַּרְשַׁת מִשְׁפָּטִים, שׁוֹבְבִי״ם, כ״ז שְׁבַט, שְׁנַת תשפ״ד

לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד מַיין טַייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר

דָאס גְרוֹיסְקֵייט פוּן הֲפָּצָה וֵוייסְטוּ זִיכֶער, וֶוער עֶס לֶערְנְט סֵפֶר אֲשֶׁר בַּנַּחַל זֶעט אִין יֶעדֶע צְוֵוייטֶע בְּרִיוו דָאס גְרוֹיסְקֵייט פוּן עוֹסֵק זַיין אִין הֲפָּצָה - פַארְשְׁפְּרֵייטְן דֶעם הֵיילִיגְן רֶבִּינְ׳ס סְפָרִים, מְקָרֵב זַיין אִידִישֶׁע קִינְדֶער צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

אָבֶּער אֵיין זַאךְ וֵוייסְן נִישְׁט אַלֶע אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ, אַז הֲפָּצָה אִיז נִישְׁט נָאר קִירוּב רְחוֹקִים, דֶערְנֶענְטֶערְן וַוייטֶע, הֲפָּצָה אִיז אוֹיךְ בַּיי קְרוֹבִים, דֶערְנֶענְטֶערְן נָאנְטֶע. בַּיי אוּנְז, צְוִוישְׁן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ דְרֵייעֶן זִיךְ אַרוּם מֶענְטְשְׁן וָואס וַוארְטְן אֵיינֶער זָאל זִיךְ אוּמְקוּקְן אוֹיף זֵיי, אֵיינֶער זָאל זֵיי זָאגְן אַ וָוארְט פוּן רֶבִּי׳ן, אַ שְׁמֵייכְל, אָדֶער אַרַיינְנֶעמֶען אִין דִי תּוֹרָה, וַוייזְן אַז תּוֹרָה אִיז זִיס.

דִי שְׁטֶעטְל אִיז הֶערְלִיךְ שֵׁיין, נָאךְ דִי אֵיין זַאךְ פֶּעלְט, זִיךְ אוּמְקוּקְן אוֹיף אִינְגֶעלַייט וָואס דַארְפְן נָאךְ אַ סַעַד לְתָמְכוֹ. בֶּעט אִיךְ דִיר, צִינְד אָן לִיכְטֶעלֶעךְ, צִינְד אָן אִינְגֶעלַייט, בְּרֶענְג אַרַיין יֶעדְן אֵיינֶעם אִין תּוֹרָה, מַאךְ אַ קֶשֶׁר מִיט יֶעדְן אִינְגֶערְמַאן, אַ פֶּערְזֶענְלִיכֶע קֶשֶׁר.

פון דַיין רֹאש יְשִׁיבָה וָואס לִיבְּט דִיר.

...

אַז מִיךְ פָּאלְגְסְטוּ נִישְׁט, זָאג נִישְׁט דֶער רֹאש יְשִׁיבָה אִיז דַיין מוֹרֶה דֶרֶךְ

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג׳ פַּרְשַׁת מִשְׁפָּטִים, שׁוֹבְבִי״ם, כ״ז שְׁבַט, שְׁנַת תשפ״ד

לִפְרָט קָטָן

לִכְבוֹד הֶחָתָן ... נֵרוֹ יָאִיר

אָדֶער פָאלְגְסְטוּ, אָדֶער גֵיי מִיט דִי וֶועג ווִי דַיינֶע עֶלְטֶערְן פִירְן זִיךְ; וַוייל אַז מִיךְ פָּאלְגְסְטוּ נִישְׁט - זָאלְסְטוּ נִישְׁט זָאגְן פַאר דַיינֶע עֶלְטֶערְן אַז דֶער רֹאש יְשִׁיבָה אִיז דַיין מוֹרֶה דֶרֶךְ.

מֶערְסְטְנְס קֶענְסְטוּ רֶעדְן צֶען מִינוּט און אוֹיךְ נָאר מִיט שֵׂכֶל וְכוּ׳ וְכוּ׳, און אַז דוּ פָאלְגְסְט נִישְׁט, דוּ רֶעדְסְט יֶעדְן טָאג חָתָן כַּלָה שָׁעוֹת, און מֶען רֶעדְט וְכוּ׳ וְכוּ׳ - דַארְפְסְטוּ טוּן ווִי מֶען פִירְט זִיךְ בַּיי עֶנְק אִין דִי מִשְׁפָּחָה, אַז חָתָן כַּלָה רֶעדְן נִישְׁט.

זַיי שְׁטַארְק אִין לֶערְנֶען יֶעדְן טָאג דַיינֶע שִׁיעוּרִים כְּסִדְרָן חָק וְלֹא יַעֲבוֹר, מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְמָרָא. אוֹיךְ זָאלְסְטוּ זִיךְ שְׁטַארְקְן מִיט דַאווֶענֶען מִיט מִנְיָן דִי דְרֵיי תְּפִילוֹת יֶעדְן טָאג.

...

אַ גַבַּאי דַארְף אַריינְבְּלָאזְן חַיוּת אִין אַלֶע מִתְפַּלְלִים

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג׳ פַּרְשַׁת מִשְׁפָּטִים, שׁוֹבְבִי״ם, כ״ז שְׁבַט, שְׁנַת תשפ״ד

לִפְרָט קָטָן

לִכְבוֹד מַיין טַייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר, לֶעיקְוָואד

אִיךְ וַוארְט צוּ הֶערְן וָואס טוּט זִיךְ בַּיי עֶנְק אִין בֵּית הַמֶּדְרָשׁ, אוֹיבּ עֶס גֵייט אָן שִׁיעוּרִים פוּן הִתְחַזְקוּת בְּמֶשֶׁךְ דִי וָואךְ, און אוֹיבּ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ קוּמֶען אִין שׁוּל, און בְּעִיקָר אוֹיבּ מֶען גֵייט הֲפָצָה, וַוייל מֶענְטְשְׁן גֵייעֶן

אַרִיבֶּער שְׁוֶוערֶע נִסְיוֹנוֹת אוּן מִיטְן רֶבִּינְ׳ס סְפָרִים קֶען מֶען זֵיי רַאטֶעוֶוען.

אִיךְ הָאבּ דִיךְ אוֹיפְגֶענוּמֶען פַאר גַבְּאַי אוֹיפְצוּאֶוועקְן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ, נִישְׁט אוֹיף אַיינְצוּשְׁלֶעפְן, אַ גַבְּאַי דַארְף אַרַיינְבְּלָאזְן חַיוּת אִין אַלֶע מִתְפַּלְלִים.

לָאז מִיךְ וויסְן וָואס דִי פְּלַאן אוֹיף וַוייטֶער אִיז.

גֵיי הִתְבּוֹדְדוּת, שְׁמוּעֶס מִיטְן אֵייבֶּערְשְׁטְן אוֹיף דַיין אֵייגֶענֶע שְׁפְּרַאךְ.

...

עֶס אִיז מִיר גָאר וויכְטִיג אַ צֵייטוּנְג מִיטְן רֶבִּינְ׳ס הַקְדָמוֹת

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג׳ פַּרְשַׁת מִשְׁפָּטִים, שׁוֹבבִי״ם, כ״ז שְׁבַט, שְׁנַת תשפ״ד

לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד מַיין טֵייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר, קִרְיַת יוֹאֵל

אִיךְ וויל דִיךְ מְחַזֵק זַיין זָאלְסְט שְׁרַייבְּן וָואס מֶער נֵייעֶס אִין אוּנְזֶער צֵייטוּנְג "קִרְיַת בְּרֶסְלֶב בְּלֶעטְל", דָאס וֶועט הֶעלְפְן אַז אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ זָאלְן נִישְׁט גֵיין זוּכְן נֵייעֶס אִין פְרֶעמְדֶע צֵייטוּנְגֶען וְכַדוֹמֶה.

בַּיים שְׁרַייבְּן דִי נֵייעֶס זָאלְסְטוּ עֶס שְׁרַייבְּן טְרוּקְן אוּן קַאלְט, לֵייג נִישְׁט אַרַיין קַיין קָאךְ אוּן שְׁמַאלְץ אוּן וֶוען דוּ פְלֶעכְסְט אַרַיין דֶעם הֵיילִיגְן רֶבִּינְ׳ס וֶוערְטֶער - זָאלְסְטוּ שְׁרַייבְּן זַאפְטִיג, מִיט חַיוּת.

אוֹיךְ זָאלְסְטוּ עֶנְדֶערְשׁ שְׁרַייבְּן מֶער אוּן קוּרְצֶער ווִי אֵיינְס צְוֵויי לַאנְגֶע.

אוֹיבּ דוּ הָאסְט פְרַאגֶעס ווִי אַזוֹי צוּ שְׁרַייבְּן, וָואס יָא אוּן וָואס נִישְׁט - בִּיטֶע מִיךְ פְרֶעגְן, וַוייל עֶס אִיז מִיר גָאר וויכְטִיג אַ צֵייטוּנְג מִיטְן רֶבִּינְ׳ס הַקְדָמוֹת.

...

אַ רַחְמָנוּת אוֹיף דֶעם וָואס פָאלְגְט נִישְׁט דֶעם רֶבִּינְ'ס עֵצוֹת

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד' פַּרְשַׁת מִשְׁפָּטִים, שׁוֹבְבִי"ם, כ"ח שְׁבַט, שְׁנַת תשפ"ד

לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר

פָאלְג דֶעם רֶבִּי'ן, פָאלְג דִי עֵצוֹת; דֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט (חַיֵּי מוֹהֲרַ"ן, סִימָן שנד): "אוֹיף צְוֵויי כִּיתּוֹת מֶענְטְשְׁן הָאבּ אִיךְ גְרוֹיס רַחְמָנוּת, אוֹיף דִי מֶענְטְשְׁן וָואס זֶענֶען נִישְׁט מְקוּרָב גֶעוָוארְן צוּ מִיר אוּן אוֹיף דִי מֶענְטְשְׁן וָואס הָאבְּן יָא גֶעווּיסְט פוּן מִיר אָבֶּער הָאבְּן מִיךְ נִישְׁט גֶעפָאלְגְט, וַוייל אִיךְ וֵוייס אַז עֶס וֶועט קוּמֶען אַ צַייט וֶוען מֶען וֶועט לִיגְן מִיט דִי פוּס צוּם טִיר, דֶעמָאלְט וֶועט דֶער מֶענְטְשׁ גְרוֹיס חֲרָטָה הָאבְּן פַארְוָואס עֶר אִיז נִישְׁט מְקוּרָב גֶעוָוארְן צוּ מִיר אוּן פַארְוָואס עֶר הָאט מִיךְ נִישְׁט גֶעפָאלְגְט, וַוייל אוֹיבּ וָואלְט עֶר גֶעוֶוען מְקוּרָב צוּ מִיר אוּן מִיךְ גֶעפָאלְגְט, וָואלְט נִישְׁט גֶעוֶוען קֵיין דַרְגָּא אוֹיף דֶער וֶועלְט וָואס עֶר וָואלְט נִישְׁט צוּגֶעקוּמֶען דֶערְצוּ, אָבֶּער דֶעמָאלְט וֶועט שׁוֹין גָארְנִישְׁט נוּצְן, עֶס וֶועט שׁוֹין זַיין צוּ שְׁפֶּעט".

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

מֶען ווִיל זֶען ווִי דוּ דֶערְהַאלְסְט זִיךְ

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד' פַּרְשַׁת מִשְׁפָּטִים, שׁוֹבְבִי"ם, כ"ח שְׁבַט, שְׁנַת תשפ"ד

לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר

אֵיינֶער פְרֶעגְט מוֹהֲרָא"שׁ, אוֹיף וֶועלְכֶע זַאךְ זָאל אִיךְ זִיךְ פַארְלֵייגְן אִין לֶעבְּן? וָואס ווִיל דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זֶען בַּיי מִיר? מוֹהֲרָא"שׁ עֶנְטְפֶערְט אִים אַזוֹי זִיס, אִיךְ טְרַאכְט דוּ קֶענְסְט נוּצְן דִי עֶנְטְפֶער פַאר דִיר; מוֹהֲרָא"שׁ זָאגְט אִים: "אִין הִימְל ווִיל מֶען אֵיין זַאךְ פוּן דִיר, מֶען ווִיל זֶען ווִי דוּ טַאנְצְט אוּן זִינְגְסְט, מֶען ווִיל זֶען ווִי דוּ דֶערְהַאלְסְט זִיךְ אוּן דוּ הָאסְט נִישְׁט קֵיין קַשְׁיוֹת אוֹיפְן אֵייבֶּערְשְׁטְן".

אַשְׁרֵינוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵינוּ אַז מִיר הָאבְּן אַזַא רֶבִּי מִיט אַזֶעלְכֶע תַּלְמִידִים וָואס לָאזְן אוּנְז נִישְׁט פַּאלְן.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

מֶען פַאלְט אוּן מֶען הֵייבְּט זִיךְ

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד׳ פַּרְשַׁת מִשְׁפָּטִים, שׁוֹבְבִי״ם, כ״ח שְׁבַט, שְׁנַת תשפ״ד

לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר

הָעִקָּר מַה שֶׁקּוֹרִין "זִיךְ דֶערְהַאלְטְן"; הָעִקָּר וֶוען עֶס גֵייט אִיבֶּער - דֶערְהַאלְט מֶען זִיךְ; מֶען טַאנְצְט אוּן מֶען זִינְגְט צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן. אַזוֹי וִוי דִי מַעֲשֶׂה גֵייט, אַז דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי נָתָן זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה הָאט גֶעהַאט אַ תַּלְמִיד וָואס הָאט גֶעהֵייסְן רֶבִּי שָׁאוּל מְטֶעפְּלִיק זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה, עֶר אִיז גֶעוֶוען אַ גְרוֹיסֶער עוֹבֵד הַשֵּׁם, עֶר הָאט גֶעדַאוֶוענְט אוּן גֶעלֶערְנְט מִיט אַ גֶעוַואלְדִיגֶער בְּרֶען. אֵיינְמָאל אִיז רֶבִּי נָתָן גֶעוֶוען אִין טֶעפְּלִיק, אוּן צוּזֶעעֶנְדִיג זַיינֶע עֲבוֹדוֹת, וִוי עֶר דִינְט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן מִיט אַזַא הִתְלַהֲבוּת, הָאט אִים רֶבִּי נָתָן גֶעזָאגְט: "שָׁאוּל שָׁאוּל, אִיךְ הָאבּ פוּן דִיר נָאכְנִישְׁט קַיין הַנָּאָה; וֶוען אִיךְ וֶועל זֶען וִוי שָׁאוּל פַאלְט אַרָאפּ אוּן הֵייבְּט זִיךְ צוּרִיק אוֹיף אוּן דִינְט וַוייטֶער דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן - דֶעמָאלְט וֶועל אִיךְ הַנָּאָה הָאבְּן".

מָארְגְן וֶועט זַיין דִי לֵיל שִׁישִׁי שִׁיעוּר אִין לֶעיקְוָואד, אִינְאֵיינֶעם מִיט אַ סְעוּדַּת רֹאשׁ חוֹדֶשׁ, אִיךְ דַארְף מְחַזֵּק זַיין דִי לֶעיקְוָואד אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

זַייט קְלוּג, דֶערְצֵיילְט נִישְׁט פְּרִיוַואטֶע זַאכְן

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד׳ פַּרְשַׁת מִשְׁפָּטִים, שׁוֹבָבִי״ם, כ״ח שְׁבָט, שְׁנַת תשפ״ד
לִפְרָט קָטָן
מָרַת ... תִּחְיֶ׳

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן אַייעֶר בְּרִיוו.

דַאנְקְט אוּן לוֹיבְּט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן פַאר אַזַא טַייעֶרֶער מַאן, אַייעֶר מַאן הָאט גֶעלֶערְנְט בַּיי מִיר, עֶר אִיז אַ יְרֵא שָׁמַיִם, אַן עֶרְלִיכֶער, מִיט אַלֶע מַעֲלוֹת; אִיר דַארְפְט דַאנְקֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

בְּנוֹגֵעַ וְכוּ׳; אַז אַייעֶר חַבֶר׳טֶע רֶעדְט צוּ אַייךְ אִירֶע פְּרִיוַואטֶע זַאכְן וְכוּ׳ - זָאלְט אִיר נִישְׁט צוּרִיק דֶערְצֵיילְן אַייעֶרֶע פְּרִיוַואטֶע זַאכְן, זַייט קְלוּג נִישְׁט צוּ דֶערְצֵיילְן פוּן אַייעֶר מַאן אוּן פוּן אַייעֶר לֶעבְּן.

עֶס זֶענֶען דָא בַּיי פְרוֹיעֶן וָואס זוּכְן אַרַיינְצוּקְרִיכְן אִין אַ צְוֵוייטְנְ׳ס פְּרִיוַואטֶע זַאכְן, קְרַאצְן אַ צְוֵוייטְנְ׳ס קִישְׁקֶעס; מֶען דַארְף זַיין קְלוּג נִישְׁט צוּ וֶוערְן אַרַיינְגֶעדְרֵייט מִיט זֵיי, קֵיינְמָאל נִישְׁט דֶערְצֵיילְן פְּרִיוַואטֶע זַאכְן צְוִוישְׁן מַאן אוּן וַוייבּ.

זָאגְט יֶעדְן טָאג תְּהִלִּים, בֶּעטְס דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוֹיף שִׂמְחָה אוּן אוֹיף גֶעזוּנְטֶע עֶרְלִיכֶע דוֹרוֹת.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אִיר זָאלְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

אַז מֶען וֵויינְט זִיךְ אוֹיס צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, זֶעט מֶען נִיסִים

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ה׳ פַּרְשַׁת מִשְׁפָּטִים, שׁוֹבָבִי״ם, כ״ט שְׁבָט, שְׁנַת תשפ״ד
לִפְרָט קָטָן
לִכְבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר

הַיינְט אִיז עֶרֶב רֹאשׁ חוֹדֶשׁ, אַ טָאג פוּן תְּשׁוּבָה. בַּיי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ פִּירְט מֶען זִיךְ צוּ זָאגְן אַלֶע חֳדָשִׁים יוֹם כִּיפּוּר קָטָן; עֶרֶב רֹאשׁ חוֹדֶשׁ אִיז אַ טָאג פוּן חֶשְׁבּוֹן הַנֶּפֶשׁ, זִיךְ נָאכְאַמָאל בַּארֶעכֶענֶען, אָפְּלָאזְן דִי נִישְׁט גוּטֶע מַעֲשִׂים.

אַז דוּ בִּיסְט גֶעדְרוּקְט, דוּ הָאסְט חוֹבוֹת - זָאלְסְטוּ נָאכְאַמָאל גֵיין אִין אַ ווִינְקֶל און זִיךְ אוֹיסְגִיסְן דָאס הַארְץ צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אִים בֶּעטְן אִין דַיין אֵייגֶענֶע שְׁפְּרַאךְ, אִין דַיין ווֶעג פוּן רֶעדְן: **"הֵיילִיגֶער בַּאשֶׁעפֶער אִיךְ הָאבּ חוֹבוֹת, נֶעם מִיךְ אַרוֹיס פוּן מַיינֶע חוֹבוֹת, גֶעבּ מִיךְ גְרוֹיס שֶׁפַע"**; ווֶעט פַּאסִירְן אַ מַעֲשֶׂה פוּן תְּפִלָּה, דוּ ווֶעסְט זֶען עֶס ווֶעט קוּמֶען מָן פוּן הִימְל, דוּ ווֶעסְט אַרוֹיסְגֵיין פוּן דַיינֶע חוֹבוֹת.

אִיךְ הָאבּ גֶעהַאט דִי וָואךְ אַ גְרוֹיסֶע מַעֲשֶׂה פוּן תְּפִלָּה, אִיךְ בֶּעט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן צוּ קֶענֶען בַּאצָאלְן דִי מְלַמְּדִים - סֵיי אִין אַמֶעריקֶע, סֵיי אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. דִי מְלַמְּדִים אִין אַמֶערִיקֶע אִין דִי דְרֵיי תַּלְמוּד תּוֹרָה'ס - אִיז אַ חֶשְׁבּוֹן פוּן אַכְצִיג טוֹיזְנְט דָאלֶער אַ חוֹדֶשׁ, דָאס אִיז אוֹיסֶער דִי טִיטְשֶׁערְס און אוֹיסֶער אַלֶע אַנְדֶערֶע הוֹצָאוֹת, אוֹיךְ אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אִיז דִי חֶשְׁבּוֹן אַלֶעס צוּזַאמֶען דְרַייסִיג טוֹיזְנְט אַ חוֹדֶשׁ. אִיךְ בֶּעט שְׁטִילֶערְהֵייט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן; ווֶען אִיךְ גֵיי אִין גַאס, ווֶען אִיךְ זִיץ אוֹיף מַיין פָּארְטְשׁ, ווֶען אִיךְ לִיג אִין בֶּעט; ווֶען אִיךְ דֶערְמַאן זִיךְ אַז אִיךְ דַארְף בַּאצָאלְן מְלַמְּדִים - ווֵיין אִיךְ צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן עֶר זָאל מִיר הֶעלְפְן, און דִי וָואךְ אִיז אָנְגֶעקוּמֶען אִין פָּאסְט אַ טְשֶׁעק פוּן זֶעקְס און דְרַייסִיג טוֹיזְנְט דָאלֶער, אַ טְשֶׁעק אָן אַ נָאמֶען, אַ נֵס, גֶעלְט פוּן הִימְל, גֶעלְט פוּן אֵייבֶּערְשְׁטְן; אָן חַנְפְ'נֶען, אָן זִיךְ בִּיקְן פַאר עֲבוֹדָה זָרָה, אַזוֹי ווִי מוֹהֲרָא"ש זָאגְט, ווִי קֶען זַיין מִיר לֵיינֶען יֶעדְן טָאג אִין קְרִיאַת שְׁמַע, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאגְט (דְּבָרִים יא, טז): "הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתֶּה לְבַבְכֶם", אִיךְ וָוארְן עֶנְק אוֹיבּ עֶנְק ווֶעלְן זִיךְ בִּיקְן פַאר עֲבוֹדָה זָרָה; פְרֶעגְט מוֹהֲרַא"ש, ווִי קֶען זַיין אַזַא זַאךְ, אִידְן זָאלְן זִיךְ בּוּקְן צוּ אַ שְׁטֵיין? צוּ בֵּיימֶער? עֶס הָאט נִישְׁט קַיין שֵׂכֶל צוּ טוּן אַזוֹינְס, וָואס חַזֶר'ט מֶען דֶעם פָּסוּק יֶעדְן טָאג בַּיי קְרִיאַת שְׁמַע?! זָאגְט מוֹהֲרַא"ש, דָאס מֵיינְט מֶען ווֶער עֶס חַנְפְ'עֶט אַ צְוֵוייטְן, עֶר מַאכְט אַ מְצִיאוּת פוּן אַ צְוֵוייטְן, עֶר בֵּייגְט זִיךְ פַאר אַן עוֹשֶׁר - דָאס אִיז עֲבוֹדָה זָרָה, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער צֶערְנְט אוֹיף דֶעם, מֶען פַארְלִירְט אַלֶעס אוֹיבּ מֶען חַנְפְ'עֶט און מֶען בִּיקְט זִיךְ צוּ אַ בָּשָׂר וָדָם, מֶען דַארְף זִיךְ אִינְגַאנְצְן מְבַטֵּל זַיין צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, נָאר צוּ אִים גֵיין, נָאר אִים בֶּעטְן.

דָאס אִיז אֵיינֶע פוּן דִי טוֹיזְנְטֶער זַאכְן וָואס אִיךְ הָאבּ זוֹכֶה גֶעווֶען צוּ

לֶערְנֶען בַּיי מוֹהֲרַא״שׁ, נִישְׁט חַנְפְ׳נֶען קֵיינֶעם, נִישְׁט מַאכְן קַיין מְצִיאוּת פוּן גֶעלְט אוּן פוּן דִי וָואס הָאבְּן גֶעלְט. בַּיי מוֹהֲרַא״שׁ אִיז מַמָּשׁ גֶעוֶוען דִי זַאךְ וָואס וֶועט זַיין וֶוען מָשִׁיחַ וֶועט קוּמֶען, דֶער רֶבִּי זָאגְט, וֶוען מָשִׁיחַ וֶועט קוּמֶען, מֶען וֶועט וֶועלְן אֵיינֶעם טְשֶׁעפֶּען וֶועט מֶען אִים טְשֶׁעפֶּען אַז עֶר הָאט גֶעלְט, דָאס וֶועט זַיין דִי גְרֶעסְטֶע בִּזָיוֹן, אַז מֶען וֶועט וִויסְן מֶען הָאט גֶעלְט, וֶוען מָשִׁיחַ וֶועט קוּמֶען וֶועט גֶעלְט שְׁמֶעקְן וִוי צוֹאָה, אוּן אַזוֹי אִין אַ גֶעוִויסֶע בְּחִינָה הָאבְּן מִיר גֶעשְׁפִּירְט בַּיי מוֹהֲרַא״שׁ, עֶס אִיז נִישְׁט גֶעוֶוען דִי זַאךְ פוּן גֶעלְט, מֶען הָאט נִישְׁט גֶעמַאכְט פוּן דֶעם קַיין עֵסֶק.

בְּרוּדֶער, אַז דוּ וֶועסְט פָאלְגְן דֶעם רֶבִּי׳ן, דוּ וֶועסְט גֵיין בִּתְמִימוּת אִין אַ ווִינְקְל אוּן זִיךְ גוּט אוֹיסְרֵיינֶען - וֶועסְטוּ זֶען וִוי דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער וֶועט מַאכְן אַ גְרוֹיסֶע נֵס, דוּ וֶועסְט הָאבְּן גְרוֹיס שֶׁפַע, נָאר שְׁטַארְק זִיךְ אוּן דֶערְהַאלְט זִיךְ.

מִיטְן אֵייבֶּערְשְׁטְנְ׳ס הִילְף, הַיינְט נַאכְט - וֶועט זַיין דִי וֶועכְנְטְלִיכֶע לֵיל שִׁישִׁי שִׁיעוּר אִינְאֵיינֶעם מִיט אַ סְעוּדַת רֹאשׁ חוֹדֶשׁ אִין לֶעיקְוָואד, אִין אוּנְזֶער בֵּית הַמֶּדְרָשׁ. אִיךְ דַארְף אַמָאל אַהִין גֵיין זֵיי מְחַזֵק זַיין, מֶען דַארְף אַסַאךְ אַסַאךְ חִיזוּק צוּ בְּלַייבְּן פְרִישׁ בַּיים רֶבִּי׳ן, מִיט אַ פְרִישֶׁע גֶעפִיל.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

פְּלוּצְלוּנְג קוּמְט אַ נִסָיוֹן, מֶען וֶוערְט אוּמְזִיכֶער מִיטְן זַיין בַּיים רֶבִּי׳ן

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ה׳ פַּרְשַׁת מִשְׁפָּטִים, שׁוֹבָבִי״ם, כ״ט שְׁבַט, שְׁנַת תשפ״ד

לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר

עֶס אִיז דָא אַ דִיבּוּר פוּן רֶבִּי׳ן: "וֶוען מֶען קוּמְט שׁוֹין אַלֶעס אִיבֶּער - שְׁטֶעלְט מֶען מִיךְ פַאר אַ נִסָיוֹן", דָאס הֵייסְט נָאכְדֶעם וָואס מֶען אִיז שׁוֹין אַרִיבֶּער אַלֶע סָארְט נִסְיוֹנוֹת אוּן מֶען הָאט זִיךְ שֵׁיין גֶעהַאלְטְן, פְּלוּצְלוּנְג

קוּמְט אַ נִסָּיוֹן, מֶען הוֹיבְּט אָן הָאבְּן בִּלְבּוּלִים, חֲלִישׁוּת הַדַּעַת, מֶען וֶוערְט אוּמְזִיכֶער מִיטְן זַיין בַּיים רֶבִּי׳ן, אַלֶע גֵייעֶן דָאס אַרִיבֶּער, מֶען דַארְף רַחֲמֵי שָׁמַיִם צוּ בְּלַייבְּן שְׁטַארְק, בְּלַייבְּן מְקוּשָּׁר צוּם צַדִּיק.

בֶּעט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן זָאלְסְט בְּלַייבְּן צוּגֶעבִּינְדְן צוּם רֶבִּי׳ן, עֶס זָאל דִיר נִישְׁט גָארְנִישְׁט אָנְגֵיין, זָאלְסְט נִישְׁט וֶוערְן מְבוּלְבָּל פוּן קַיין שׁוּם זַאךְ. דֶער רֶבִּי הָאט אַמָאל גֶעזָאגְט פַאר רֶבִּי נָתָן: "אִיךְ הָאבּ דִיךְ שׁוֹין אַרַיינְגֶעכַאפְּט אִין מַיין זַאק", הָאט רֶבִּי נָתָן גֶעזָאגְט: "רֶבִּי, בִּינְדְט מִיךְ צוּ אִינֶעם זַאק אִיךְ זָאל נִישְׁט אַוֶועקְגֵיין"; דָא זֶעט מֶען, אַז אֲפִילוּ רֶבִּי נָתָן וָואס עֶר אִיז גֶעוֶוען אַזוֹי נָאנְט צוּם רֶבִּי׳ן אוּן דֶער רֶבִּי זָאגְט אִים אַזֶעלְכֶע וֶוערְטֶער 'אִיךְ הָאבּ דִיךְ שׁוֹין אַרַיינְגֶעכַאפְּט אִין זַאק', דָאךְ בֶּעט עֶר דֶעם רֶבִּי׳ן: "רֶבִּי בִּינְדְט צוּ דֶער זַאק אִיךְ זָאל נִישְׁט אַוֶועקְלוֹיפְן".

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

אִיךְ פָאר אַוֶועק שַׁאפְן גֶעלְט פַאר דִי מְלַמְּדִים

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - עֶרֶב שַׁבַּת קוֹדֶשׁ פַּרְשַׁת מִשְׁפָּטִים, שׁוֹבְבִי"ם, א' דר"ח אֲדָר, שְׁנַת תשפ"ד לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר

נֶעכְטְן בִּין אִיךְ גֶעפָארְן גֶעבְּן דִי לֵיל שִׁישִׁי שִׁיעוּר אִין לֶעיקְוָואד, מִיר הָאבְּן גֶעגֶעסְן אַ סְעוּדָה לְכָבוֹד רֹאשׁ חוֹדֶשׁ אֲדָר, אוּן דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט גֶעגֶעבְּן גוּטֶע דִיבּוּרִים, מֶען הָאט גֶערֶעדְט פוּן רֶבִּי׳ן, אוּן אַז מֶען רֶעדְט פוּן רֶבִּי׳ן - טוּעֶן אַלֶע תְּשׁוּבָה; דֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט: "אִיךְ הָאבּ גֶע'פּוּעֶל'ט בַּיים אֵייבֶּערְשְׁטְן, וֶוען מֶען וֶועט רֶעדְן פוּן מִיר וֶועט מֶען הָאבְּן אַ הִרְהוּר תְּשׁוּבָה, מֶען וֶועט וֶוערְן כְּקָטָן שֶׁנּוֹלַד".

מִיר הָאבְּן גֶעלֶערְנְט דִי תּוֹרָה פוּן "וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם", (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א', סִימָן י'), דֶער רֶבִּי זָאגְט: "כְּשֶׁיֵּשׁ, חַס וְשָׁלוֹם, דִּינִים עַל יִשְׂרָאֵל, עַל יְדֵי רִקּוּדִים וְהַמְחָאַת כַּף אֶל כַּף נַעֲשֶׂה הַמְתָּקַת הַדִּינִין", וָואס

טוט מֶען וֶוען עֶס אִיז דָא דִינִים? דוּרְךְ טַאנְצְן אוּן פַּאטְשְׁן גֵייעֶן אַוֶועק דִי דִינִים, אַז מֶען אִיז פְרֵיילִיךְ גֵייט מֶען אַרוֹיס פוּן אַלֶע צָרוֹת; דִי שָׁלוֹם בַּיִת וֶוערְט גוּט, דִי פַּרְנָסָה וֶוערְט בְּרֵייט, אוּן בְּעִיקָר - מֶען קֶען גְרִינְגֶער בַּאזִיגְן דֶעם יֵצֶר הָרָע וֶוען מֶען אִיז פְרֵיילִיךְ, וֶוען מֶען פַּאטְשְׁט אוּן מֶען טַאנְצְט.

דִי וָואךְ שַׁבָּת וֶועל אִיךְ נִישְׁט זַיין אִין ווִילְיַאמְסְבּוּרְג, אִיךְ פָאר אַוֶועק שַׁאפְן גֶעלְט פַאר דִי מְלַמְדִים, אִיךְ הָאף דוּ בִּיסְט מַכִּיר טוֹבָה אַז אִיךְ הֶעלְף דִיר, אִיךְ פָאר אַוֶועק פוּן שְׁטוּב אַנְשְׁטָאט דִיר; עֶס וָואלְט וֶוען גֶעדַארְפְט זַיין אַז דוּ זָאלְסְט זַיין דֶער וָואס אִיז פַארְנוּמֶען זוּכְן אַ וֶועג פַאר דַיינֶע קִינְדֶער זֵיי זָאלְן הָאבְן אַ מְלַמֵד מִיט אַ לֶערֶערִין וְכוּ׳, לְמַעֲשֶׂה פָארֶע אִיךְ זִיךְ פַאר דִיר; מִיט אַלֶע כֹּחוֹת שַׁאף אִיךְ גֶעלְט פַאר דַיינֶע קִינְדֶער, זָאלְן הָאבְן מְלַמְדִים אוּן לֶערֶערִינְס.

זַיי פְרֵיילִיךְ, זַיי זִיךְ מוֹסֵר נֶפֶשׁ אוֹיף דֶעם, בִּפְרַט אִין שַׁבָּת קוֹדֶשׁ; שַׁבָּת דַארְף מֶען זַיין נָאר פְרֵיילִיךְ, קְרִיג זִיךְ נִישְׁט מִיט קֵיינֶעם, בִּפְרַט אִין שְׁטוּב זָאל זַיין נָאר שָׁלוֹם.

אַ פְרֵיילִיכְן שַׁבָּת, אַ גוּטְן חוֹדֶשׁ.

...